R. No. M. 3152.

12 పేజీలు అర్థణా.

ప్రతిగ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిబక్క రైతు చదువుకోవాలె, ఆవాను___

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నంబెట్టేది నేను-

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను-

—రైతు.

సంవత్సర చందా రు 3

పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే.

సంపుటము 8 | శుక్రవారము 27—8—37. | సంచిక 35

భ్రమర కీటన్యాయం

"కూజంతం 'నాంz ధ్రరాష్ట్రేతి'
మధురం మధు రాక్షరం
ఆరుహ్య ప్రభుతా శాఖామ్
వందే "సాంబమూర్తి" కోకిలం."

('నాంz ధ్ర రాష్ట్రేతి'=న-ఆంధ్రరాష్ట్రం = ఆంధ్రరాష్ట్రం వద్దు)

పెళ్లూరు పశువుల శోకం

—oOo—

చెఱువు గర్భానికి కంచ పుల్లరా?

పెళ్లూరు పెద్దచెఱువు గర్భం కంచ యట. దాని లో, తేగడమట్టి మేసినందుకు కంచపుల్లరట. 1847 ఫసలీకి దరఖాస్తు పెట్టలేదని ఎస్టేటు కాలకింక రులు గత 23 తేది చావబాది ఆమట్టిమీదగూడా కాలారా తిరక్కుండా ఊనూరుమని మమ్మల తొనక్కగొట్టారు. దీని ఫలితం కింకరులకు తలా పావలా. అదన్నా వాళ్లే పిల్లామేకా తిన్నారా కడుపునిండా? రామ! రామ!! కల్లుతేవరి కాళ్ల ముందరపెట్టి దణ్ణంబెట్టారు. ఛీ! ఛీ!! మాపశువుల కంటే అజ్ఞానులై పోతున్నారు మానవులనుకొనే తాగుబోతులు. కాళ్ళుచేతులుం గట్టిగాగట్టి నిర్బంధంగా మాగొంతుల్లోపోస్తే నేదప్ప ఈ బెధవ కల్లు సారాయి తాగుతామా? దీనికోసం ఎంత అక్రమం? ఎంతఅక్రమం?

వెంకటగిరిప్రభూ! నిన్ను ఫలాన్ ఋజింపజే సేది మేమయ్యా రైతులుగాదు. రాత్రి పగలు గుండెలు బగిలేట్టు పొలాల్ని ... అష్టకష్టాలు జేసి పండిస్తే, మేం పండించే గింజల్లో మన్ను మాతిబెట్టనీక చిక్కాలుగట్టి, మా రైతుబిడ్డల మూతులకు వాకట్టుగట్టి, అవన్నీ అమ్మి మీతాగు బోతు, లంచగొండి ఉద్యోగిగణం చేతుల్లోబోస్తే ఆ ఉద్యోగులు గతికిందిపోను మిగలే మీ భాగ్యాలకు చేరుతున్నది

అలాంటప్పుడు మాకు బొక్కెడు మేతకన్నా ఆస్కారం చేయకపోతే మే మెట్లా బతికి బట్టల య్యేది?

ప్రభూ! మేం అడిగేది అమృతంగాదు, అన్నం గాదు బెధవ గడ్డి. మీరు అన్నండిని మాకు గడ్డి బెట్టమని అడుగుతున్నాం. ... సం: దానికి మా రాజగోపాలాచారి, ప్రకాశం పంతులు చెయి వేసు కోవాలె?

మా రైతులు అడిగడిగి, చెప్పుకోని చెప్పుకోని, ఏడ్చి ఏడ్చి, వతికిల బడ్డారు. వారికి నమీరు అగ్గమైందా కాకపోయనని, ... లేదో ..., మాభావతో - మానోటితో అడుగు తున్నాం. ప్రభూ! బొక్కెడు గడ్డిబెట్టు. మాపశు వులకు ప్రభుత్వాల నైతం కూలదోసే శక్తుంది. ఆ మహామ్మదీయ దివాను రంతుల్లా సాహెబుకు గోభూముల పవిత్రత తెలియక వాటిమీద పన్ను గట్టాడు. అంతయముందు తరతరాలనుండి లేదు. అందువల్లనే పూర్వం మేం కడివెడు గడ్డితిని కడి వెడుపాలిచ్చి పల్లెటూర్లనంతా అమృతమయంజే శాం. ఈవాడు పల్లెటూర్ల నిర్జనాడు; శివ! శివా!! వడదెబ్బ తగిలిన పాటుపాటికి గుక్కెడు మజ్జిగ నీళ్లివ్వడానికి గతిలేదుగదా?

రాజచంద్రా! ఈదిక్కుమాలిన దౌర్భాగ్యం బాపడానికి దయతలాప కూడదా! పరాయి బ్రిటీషు ప్రభుత్వానికి అర్థంగాకపోవొచ్చు, మహమ్మదీయ దివాను రంతుల్లా సాహెబుకు తెలియక పోవచ్చు. కాని "గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభమస్తు నిత్యం" అనే హిందూరాజులమని గర్వించే మీకు తెలియదా?

గత్యన్ని మరచిపోయి ఈనాటికైనా ఉంచె పుల్లరు తీసేసి ఇంతభిక్ష బెట్టించండి మాకు మా సంతతికీ- మీకు మీ సంతతులు తరించిపోతారు. లేదామాఘోష- అంటే మాశాపం తప్పనుసుమా!

—పెళ్లూరు పశుబృందం.

యుద్ధజ్వాలలు.

ఉత్తర చైనాలో యుద్ధం.

పశ్చిమమున స్పెయిను దేశాన యుద్ధజ్వాలలు చల్లారకముందే ప్రాచ్యదేశమున చీనా జపాను సంఘర్షణము తీవ్రరూపము దాల్చి యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈవారమున వచ్చినవార్తలు అతి భయంకరముగనున్నవి.

షాంగుహైనగరము నాన్‌కింగు రోడ్డులో ఫిరంగిగుండ్లుపడి 175 మంది మరణించిరి. 475 మందికి గాయములు తగిలెను. ఆరోజు నగరమం తయు ఒక పెద్దపొయిదు కాణముపలె మండెనట.

23 తేదిన షాంగేప్రాసంగు రేవులమధ్య 50 వేల జపాను సైనికులు దింపుడు అయినారు. వీరిని దిగకుండునట్లు చైనావారు ప్రతిఘటించారు. కాని లాభంలేకపోయింది. జపానుయుద్ధ నావలు మరల ఫిరంగిగుండ్లను ప్రేల్చి చైనాసేనలను చెదర గొట్టి షాంగేప్రాంతాన్ని ఆక్రమించారు.

పీపింగుప్రాంతాన 30 వేల చైనా సైనికు లున్నారు. ఇక్కడ ఘోరయుద్ధంజరిగి చైనా వారికి గొప్పనష్టం కలిగింది.

హొపెంగు రాష్ట్రమున సింగుటానగరాన్ని చైనావారు ముట్టడించారు. జపానువారివద్ద పని చేస్తున్న చైనావారు పని చాలించుకొన్నారు. అందువలన జపానువారికి ఆహారపదార్థాలకు యిబ్బంది కలిగింది.

జపాను యుద్ధశాఖవారు దేశ సంరక్షణనిధికి కోటియెన్నుల విరాళములు వసూలు చేశారు. (100 యెనులు రు 77—12—0)

ఈరోజువచ్చిన వార్తలవలన 25 తేది 10 వేల మంది జపాను సైనికులు షాంగుప్రాంతమున దిగి నారని, మరి 40 వేలమంది ప్రీమర్లయందే యున్నారని తెలుపుచున్నవి. ఈ ప్రాంత్యమున అత్యధిక ముగ సైనికులను దింపి చైనావారిని ముట్టడించ వలెనని జపానువారికోరిక. జపానుసేనలు దిగున పుడు చైనావారు ప్రతిఘటించి 5000 మంది జపానువారిని చంపిరి.

షాంగేప్రాంతమున ఘోరయుద్ధము జరుగు చున్నది. షాంగుచ్చా పట్టణముపై బాంబుల వర్షము కురిసెను. అనేకభవనములు తగులబడెను.

పీపింగుప్రాంతమున రెండుదినములు ఘోర యుద్ధముజరిగి 2 కొండలను జపానువారు స్వాధీ నపరచుకొనిరి.

టీమ్సటెను దక్షిణమున చింగ్‌హైలో యుద్ధం ప్రారంభమైనది. ఈప్రాంతమున 180 వేల జపాను సైనికులు 190 వేల చైనాసైనికులున్నారు.

మిగిలినది 12 వ పేజి 3 వ కాలంలో చూడుము.

ఆంధ్ర రైతుసంఘపు కనీస కోర్కెలు.

—ఆచార్య రంగాగారు.

[గత సంచిక తరువాయి.]

అడవులు - రైతులు.

నవీన రైతాంగ కనీసపు కోర్కెలు.

మన రైతాంగ జీవితమునందు అడవులుకూడా అవసరమైవున్నవి; ప్రాముఖ్యతవహించి యున్నవి. వర్షపాతం దేశంమీద నిల్పుకోవాలన్నా, హెచ్చించాలన్నా అడవులుండాల! వాటి క్రిందవుండే భూమి హెచ్చాల! వాటియందు పెంచబడే వృక్షాలకీ అభివృద్ధిపొందాల! వ్యవసాయానికి అవసరమైన యెరువులను, పనిముట్లను, పశుపోషణను, కలపను, అడవులు అగత్యము. కనుకనే అడవుల రక్షించుట, పోషించుట, అభివృద్ధిపరచుట సంఘము యొక్కయు, రైతాంగము యొక్కయు ధర్మమైయున్నది. బాల్కాను రాష్ట్రాలలో, జర్మనీ, ఫ్రాన్సుదేశాలలో అడవుల రక్షించుకొనుటను, తద్వారా రైతులకు కల్గించవలగు సౌకర్యాల హెచ్చించుటకై ఆయాదేశాల ప్రభుత్వాలు గొప్ప ప్రయత్నాలు చేయుచున్నవి. కనుకనే, పురాతన విశ్వవిద్యాలయమైన ఆక్సుఫర్డుకూడా జగద్విఖ్యాతిబొందిన అటవీశాస్త్ర విద్యాలయాన్ని నడపుచున్నది. అటవీవస్తువులు, పండ్లు, ఆకులు, పూలు, కలప, పశువులకు గ్రాసము, వ్యవసాయము, వాణిజ్యవస్తువులు ఔషధులు, సువాసనద్రవ్యములు, భోజనపదార్థములు వగైరా, అన్నిటివుత్పత్తి అభివృద్ధిపొందించుటకై వివిధదేశాల పరిశోధకులచే, ప్రభుత్వాలు పరిశోధనల చేయించుచున్నవి.

	1923—24.		1932—33	
ఆదాయము వివరాలు	కేంద్ర ప్రభుత్వం	రాష్ట్రీ ప్రభుత్వాలు	కేంద్ర ప్రభుత్వం	రాష్ట్రీ ప్రభుత్వాలు
కలపద్వారా ప్రభుత్వము సంపాదించిన ఆదాయం	17,45,705	1,44,27,460	16,23,197	95,32,336
కలపను, వ్యాపారస్తులు చెల్లించగా వచ్చింది	1,08,953	3,68,08,225	80,685	2,35,46,224
ఇతర ఆదాయం	2,66,125	37,64,776	1,29,800	29,32,127
తిరిగి యిచ్చివేసినది	405	9,10,616	184	1,62,147
మొత్తం ఆదాయం	21,20,878	5,40,98,845	18,08,498	3,58,49,362
ఖర్చులు:— అటవీ రక్షణ	18,48,532	1,54,03,293	13,02,531	76,96,891
డిపార్టుమెంటు ఖర్చులు	17,76,800	1,79,47,871	9,95,299	1,91,18,446
మొత్తం ఖర్చులు	36,25,332	3,33,57,164	23,97,830	2,68,15,247

పైపట్టిక ప్రకారం, దేశములోని అన్ని రాష్ట్రీములలో అడవులద్వారా వచ్చిన నికరాదాయం 90 లక్షల రూపాయలే. 358 లక్షల ఆదాయంలో 268 లక్షలు ఖర్చుక్రిందనే పోతున్నది.

మనదేశంలో సర్వేచేయబడిన భూమి 68, 80 లక్షల యకరాలు. దానిలో అడవుల క్రిందవున్నది 888 లక్షల యకరాలు. వాటికి అనుబంధంగా, వ్యవసాయానికి అనుకూలంగాని 1455 లక్షల యకరాలలో మూడవవంతైన (485 లక్షల యకరాలు) వున్నది. ఈ యడవు లీక్రింది విధంగా వివిధరాష్ట్రాల మధ్యవున్నవి:— అంతా లక్షల యకరాలలో తెల్పబడింది. మద్రాసు 186, బొంబే 91, బెంగాలు 46, సం॥ పరగణాలు 98, పంజాబు 20, బర్మా 221, బీహారు, ఒరిస్సా 70, మధ్యపరగణాలు 162, అస్సాం 88

మనప్రభుత్వమే యింతవిస్తీర్ణత బొందిన అడవులను యాజమాన్యంచేస్తూ వున్నదనుకొనుట పొరబాటు. దీనిలో అధమం పదోవంతు జమీందారులు, యీనాందారుల ఆధీనంక్రింద వున్నది. కనుక ప్రభుత్వపు యాజమాన్యంక్రింద వున్నఅడవులనుండి కల్గు ఆదాయవ్యయపట్టిక మాత్రమే మనకు దొరుకుచున్నది. దానిని యీక్రిందు వుదహరించుచున్నాము.

మన మద్రాసురాష్ట్రాన్ని తీసుకుంటె, ఆదాయమైన రూ 49, 71, 278 లో రు 88, 58, 444 ఖర్చైపోతున్నది. నికరాదాయ పదిలక్షలు మాత్రమే! అటవీ పరిపాలనద్వారా ప్రభుత్వమునకు చెప్పుకోతగినంత, భద్రతపొంద తగినంత నికరాదాయం వచ్చుటలేదని తేలుచున్నది.

నెల్లూరు పర్మనెంటు ఫండు, లిమిటెడ్.

యీఫండులో ఒక సంవత్సరము ఫర్మనెంటు డిపాజిట్లు రు, 100/-లకు సంవత్సరం 1 కి రు. 4—0—0 లు వడ్డీ యిచ్చేమరత్తుపైన తీసకొనెదరు. యితర వివరములు ఫండు ఆఫీసులో ఆఫీసువేళలలో తెలుసుకొనవచ్చును.

బి. ఆ ది శేషయ్య,
సెక్రటరి.

కనుక అడవులద్వారా తదితరంగా పొందతగిన సౌకర్యాలను హెచ్చుచేయుటయే ప్రభుత్వ, సంఘపు ధర్మమైయున్నది. వ్యవసాయేతర సంఘాలకంటే, వ్యవసాయికులకే, రైతాంగమునకే అడవులు అత్యంతాధిక్యంగా వుపయోగపడుచుండవలెను. అటులచేయుటే ప్రభుత్వపుధర్మము.

రైతులకే వుపయోగపడదగు, ఉపయోగించవలసిన అడవులు మన రాష్ట్రీములో వివిధ జిల్లాలలో ఎట్టి ప్రాధాన్యస్థానము పొందియున్నవో ఈ క్రింది పేరాలోని పట్టిక తెల్పుచున్నది.

యకరాలు 1933—34

జిల్లా	అటవీ	సాగులోన్న భూమివు	జిల్లా	అడవులు	సాగులో వున్నభూమి
అనంతపూరు	456,662	2,051,941	రామ్నాడు	46,852	1,286,947
బళ్లారి	362,238	2,849,611	సేలం	1,000,553	1,568,458
చెంగల్పట్టు	126,841	767,091	దక్షిణ ఆర్కాటు	163,294	1,289,965
చిత్తూరు	525,282	755,498	దక్షిణ కనడా	518,815	557,792
కోయంబత్తూరు	1,438,703	1,922,081	తంజావూరు	13,692	1.295,828
కడప	1,152,250	1,041,720	తిరునల్వేలి	221,517	1,215,496
తూర్పు గోదావరి	907,811	980,290	తిరుచనాపల్లి	144,920	1,358,769
గంజాం	588,754	1,454,626	విశాఖపట్నం	1,100,694	2,596,897
గుంటూరు	469,312	2,126,148	పశ్చిమ గోదావరి	48,864	814,982
కృష్ణా	109,736	1,086,821	మొత్తం	13,693,112	83,879,523
కర్నూలు	1,647,270	2,100,650			
మధుర	758,814	1,218,772			
మలబారు	357,888	1,487,096			
నెల్లూరు	466,378	1,359,512			
నీలగిరి	311,043	89,278			
వుత్తర ఆర్కాటు	756,433	1,118,184			

మన రాష్ట్రీంలో మూడువంతుల జిల్లాలలో, అందు మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో దాదాపుగా అన్ని జిల్లాలలో అత్యంత ప్రాముఖ్యత వహించుచున్న అడవులను రైతాంగమునకు వుపయోగపడునట్లు, అభివృద్ధికల్గించునట్లు సాగించుట ప్రభుత్వపు ధర్మము. దానికి మారుగా క్రిందటి అరవైసంవత్సరాలనుండి యీఅడవు లోక మహామారివలె రయితులపాలిట తయారుకాబడినవి. ఏగ్రామానికైనా దగ్గిరలో అడివి వున్నదా, అచ్చట రయితులకు, వారి పశులను మూడిందన్నమాటె! వారి స్త్రీలకు అవమానమే! అచ్చటి కూలీలకు నోటుమట్టిదే! పెరిగేది, పొందేది అటవీ వుద్యోగస్తులు మాత్రమే! దేశం మొత్తంమీద వున్న వాల్గున్నర లక్షలమంది అటవీ వుద్యోగులకే మన అడవులన్నీ 880 లక్షల యకరాలపైగల మహత్తరమగు ఫల, పుష్ప, వృక్షాలన్నీ వుపయోగపడుచున్నవన్న అతిశయోక్తి కలదా! కనుకనే యిప్పటిఅడవుల శాసనం సంపూర్ణముగా మారాలంటున్నారు మన రయితులు. వెనుకటియుగాన, మూకవిధాన, అటవీ నిబంధనలు మారాలని ఆందోళనచేశారు మన రయితులు. అందునా భారతదేశానికంతకు ప్రప్రథమాన మన ఆంధ్రులే వాయకత్వంకట్టినారు. స్వర్గీయులైన కేశవపిళ్లె, మోచర్ల రామచంద్రరావుగారలు అడవీ ప్రాంతాల రయితుల రక్షించ ఆనాటి శాసనసభలలో ప్రచారంచేసిరి. శ్రీ కేశవపిళ్లె కృషివలనె మన అడవులు రెండు భాగాలుగా విభజింపబడినవి; రిజర్వు అడవులు, రైత్వారీ అడవులని. రైత్వారీ అడవులను, రాష్ట్రీమందంతటా యేర్పరచబడిన అటవీ పంచాయతీల పాలన క్రిందవుంచారు. తద్వారా అటవీ పాలనవలన రైతాంగమునకు కల్గుచున్న బాధలతొలగించ ప్రయత్నించారు.

వాస్తవంగా యీఅటవి పంచాయతీలు చాలాఉపయోగకారియైనవి. అటవీ ఉద్యోగుల నిరంకుశత, లంచగొండితనము, నీచపు నిర్బంధాలు తొలగింపబడినవి. గ్రామస్తులే పెత్తనంచేయుట ద్వారా, అడవులు సులభముగా సురక్షిత పరుపబడుటయేగాక ప్రతిఫలోపయోగకారియైనవి. ఏదియెటులున్నా అడవుల పొరుగంటే రైతులభయం తగ్గిపోయింది.

కాని రిజర్వుడు అడవులలో నాటికి 75 వంతుగానున్నవి. వాటి యిరుగుపొరుగు మన రయితులకు తలకంటకంగా ఉంటుంది. వానిరక్షణయను పేర రయితులకు ప్రభుత్వోద్యోగులు కల్గించుచున్న బాధలకు అంతులేకుండావున్నది. ఆబాధల నివారణకై 1930 వరకు శ్రీ గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు శాసనసభలోకృషి చేయుచుండెడివారు.

అవసర సంస్కరణాలు.

(1) వెన్వెంటనే జరుగవలసిన సంస్కరణ యీరిజర్వుడు అడవులలో అధమం మూడువంతైన రైత్వారీ అడవులుగామార్చి, వాటిని అటవీ పంచాయతీల పెత్తనం క్రింత ఉంచుట. (2) మిగతా అడవుల నిర్వహణమందు రైతు సంఘాలకుతగినంత అధిపత్యం యిచ్చి, ఆసంఘాల సలహో, సహాకారం మీదనే ప్రభుత్వపు అటవి ఉద్యోగులు తమ అడవుల రక్షణ పోషణ, అభివృద్ధి బాధ్యతల నిర్వహించునట్లు చేయవలెను. (3) అన్నిరకాల అడవులలోను అనాది సిద్ధంగా రయితులచే అనుభవించబడుచున్న హక్కులను నిర్ణయించడంలో రయితు సంఘాలసలహో, సహాకారం పొందడం అవసరం. (4) యిదివరకే అనుభవములోవున్న హక్కులేగాక, యీకాలానిఅవసరాలబట్టి, రైతాంగరక్షణకై, అభివృద్ధికై అవసరమైన ఆవనపు హక్కులను కార్మిక కర్షక సంఘాలసలహో, సహాకారం స్థిరపరచవలెను. (5) రిజర్వు అడవులలో రైతాంగపు వారెవ్వరైన అక్రమపు కార్యాలచేసినట్లు, కలపను దొంగిలించినట్లు అధికారులు కేసులుపెట్టినట్లయితే యిప్పటిమాదిరిగా, అధికారులు నిరంకుశంగా ఆరయితుల బండ్లు, యెద్దులను ప్రభుత్వపరమొనర్చుట, వాటిపై తేబడుచున్న వస్తువులలాగివేయుటను, వాటన్నిటిని తమ యిష్టానుసారం ఏధరలకో వేలంవేయించివేయుట, పిమ్మట యిచ్చవచ్చినరీతి, మేజస్ట్రేటులు ఆరయితులు, కూలీలపై శిక్షల విధించుట బహుదారుణంగా వున్నది. ఈయధికారాలను పూర్తిగాతగ్గించి, సంస్కరించాల. వాటిని ఉపయోగించుటకుగాను, స్థానిక రయితుసంఘాలసలహో, సహాకారాన్ని పొందాల! అడవుల నిర్వహణ, రక్షణ, పోషణలగురించి కల్గుచుండెడివాదాల తీర్చుటకై, ప్రభుత్వము, రయితుల ప్రతినిధుల కల్గియున్న "లాండుబోర్డుల" స్థాపించుట అవసరం (6) జమీందారీ అడవులన్ని ప్రభుత్వపరంకావాల. అటుల వాటిని జాతీయభాగ్యంగా మార్చుచుండగా, బయట స్వరధిీ...

మిగతా 11 పేజి 3, 4 కాలంలో చూడుడు.

కల్తీ చట్టము.

కల్తీ వ్యాపారం నిర్మూలం కావాలంటే డివిజనల్ ఇన్స్పెక్టర్లను నియమించాలి

ఆహారపదార్థముల కల్తీచట్టము అమలులో పెట్టి అనేకసంవత్సరములైనను యీచట్టమువలన యొక్కటి ప్రయోజనము యేమియు కలుగలేదు. చట్టమునకు పూర్వము అధికారులకు తెలియకనే కల్తీ వ్యాపారము జరుగుచుండగా చట్టము అమలునకు వచ్చినతరువాత, వారి యొక్కతోనే వారి సహకారంతోనే కల్తీవ్యాపారము నిరాఘాటంగా జరుగుచున్నది. ఆహారపదార్థములలో ముఖ్యముగను నేతియందు జరుగు మోసము, కల్తీ, యింత అంత యని చెప్పజాలము. ఈకల్తీచండాలమంతయు పట్టణములలోనే. శుద్ధమైన నెయ్యి మందున కైనను బజారులో దొరకుట దుర్లభము. ఈకల్తీ వ్యాపారమును నివారించుటకు మునిసిపల్ అధికారులు వ్యాపారస్తులవద్ద శాంపిల్సుతీసి మద్రాసునకు పరీక్షకుపంపి, కల్తీయున్నదని తేలిన యెడల ఆవ్యాపారస్తులమీద క్రిమినల్ కేసులు పెట్టి శిక్షించునటుల చేయవలెను. ఈపనిని చేయుచున్నది శానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లు. వీరుగనక వ్యాపారస్తులకు లోబడి ముఖమాటాలు యేర్పరచుకొని మామూళ్లు యేర్పరచుకొనినచో, కల్తీ చట్టానికే కల్తీ యేర్పడి కల్తీవ్యాపారం నిర్భయంగా జరుగుతుంది. ఈశానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లకు ఒక జిల్లానుండి మరొకజిల్లాకు బదలాయింపులులేవు. మునిసిపాలిటీలో కూడా ఒకవార్డునుండి మరొ వార్డుకుకూడా ట్రాన్సుఫర్లు జరుగవు. ట్రాన్సుఫర్లు జరిగిందంటే మునిసిపాలిటీ చరిత్రలో ఒక వింత జరిగిందని సువర్ణాక్షరాలతో చరిత్రయందు వ్రాయవలసివుంటుంది. అసలు ఛైర్మనులకు, కవున్సిలర్లకు శానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లంటే వాడలు. హెల్తు ఆఫీసర్లకో వీరిమీద అధికారాలు చెలాయించడానికి వీల్లేదు. కాబట్టి శానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లు ముఖమాటాలకు మామూళ్లకు కల్తీవ్యాపారస్తులమీద అవసరచర్య గైకొనుటలేదు. అందువల్లనే కల్తీవ్యాపారం క్షీణించకుండా వుండడానికి కారణం. కాబట్టి శానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లు చేసేపోకిరితనాన్ని పారద్రోలే మార్గం అనుసరించాలి.

రాష్ట్రాన్నంతా కొన్ని డివిజనులుగా చేసి ఒక్కొకభాగానికి ఒక ఇన్స్పెక్టరును నియమించాలి. వాటర్ వర్కుసులలో నీటిని శాంపిల్సును యేవిధంగా ముందుగ తెలుపకయే వచ్చి తీసుకొనుచున్నారో ఆవిధంగానే యీ డివిజనల్ ఆఫీసర్లు ముందుగా తెలియబరచకనే మునిసిపాలిటీలకు పోయి శాంపిల్సుతీసి పరీక్షకుపంపవలెను. యీపద్ధతి వున్నచో శానిటరీ యిన్స్పెక్టర్లకు కొంత భయమేర్పడి తాము చేతగానివారమై పోవుదమని సరిగ్గా పనిచేయుటకు పూనుకొనెదరు. కల్తీ నేరములలో విధింపబడు జుల్మానాల వలన యీ అధికారుల జీతాలు ఎత్తవచ్చును. మునిసిపాలిటీ అధికారులు లంచగొండులై నేరములను పట్టకుండుటవలననే జుల్మానాలవలన ఎక్కువధనాలు రావడములేదు.

ఆరోగ్యమే ప్రధానముగా [illegible] కాంగ్రెసు మంత్రులు కల్తీవ్యాపారాన్ని అరికట్టుటకు అవసరమైన చర్యలు గైకొనుట అత్యవసరము. చట్టాన్ని సవరించి డివిజనల్ ఇన్స్పెక్టర్లను నియమించినచోగాని, కల్తీవ్యాపారం నిర్మూలంకాదని గుర్తించెదరని కోరుచున్నాను.

—సంజయుడు.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ.

ఈ సంఘసమావేశము 21, 22 తేదీలలో జరిగి క్రింది తీర్మానములు కావించబడెను.

1. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు పాల్గొను సామ్రాజ్యవాదయుద్ధములలో మనము ఎంతమాత్రము పాల్గొనకూడదనియు మనవిరసనభావమును, తెలియచేయవలయుననియు, ఫెయిజుపూరు A.I.C. సమావేశమందు తీర్మానము ప్రకారము, కార్యరూపము పెట్టుటకు ఈ క్రింది సబ్‌కమిటీని ఏర్పాటుచేసిరి.

(1) రావి అదిశేషయ్య, (2) బసవారెడ్డి శంకరరెడ్డి, (3) కనుపర్తి నారాయణరావు.

2. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘమువారు నెల్లూరుజిల్లాకు వచ్చినప్పుడు వారికి స్వాగతమిచ్చి వారి యాత్రకు దగినసహాయము, చేయవలయునని తీర్మానించిరి.

3. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు సర్కారు ఉద్యోగస్తులలో ప్రబలియుండు లంచగొండితనము వగైరాలను నిల్పుటకై పంపిన సర్క్యులరులను అనుసరించి ఈదిగువవారిని సబ్‌కమిటీగా ఏర్పాటుచేసిరి. యీకమిటీవారు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమునకు నెలకు ఒకపర్యాయము రిపోర్టును పంపవలసినట్లు తీర్మానించిరి.

సబ్‌కమిటీ సభ్యులు:- (1) సాబాసాహెబ్ (కనిగిరి) (2) బొమ్మకేశవరెడ్డి (3) కండవరపు హనుమారెడ్డి, (4) వేమూరు లక్ష్మయ్య, (5) జి. వీరసుబ్రహ్మణ్యం, (6) దేశబట్ల రంగయ్య, (7) కనుపర్తి నారాయణరావు, (8) కో. పార్థసారధిఅయ్యంగార్లు. యీసంఘమువారు యితరసభ్యులను కోఆప్టుచేసుకొనుటకు తాలూకాలలో సహాయసంఘములను ఏర్పాటుచేయుటకును అధికారము యిచ్చిరి. ఈయుపసంఘమునకు కన్వీనరుగా క. నారాయణరావుగారిని ఏర్పాటుచేయడమైనది.

(8) ముద్రకోలతపాత్రలతోగాక, యితరఏకోలత పాత్రలతోగాని కూలీకొల్వుట, ప్రతిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ్యుడు విధిగా రద్దుపరిపించవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారు యీకోలతపాత్రలను వెంటనే రద్దుపరిపించునట్లు ఉత్తర్వులు చేయుచు,పోలీసు,గ్రామపంచాయితీలు, లోకల్ బోర్డులు గ్రామోద్యోగస్తులద్వారా ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించవలెననికోరిరి. మరియు జిల్లాలోని రైతులను ముద్రకోలతపాత్రలతోనే, కూలికొల్వవలసినదిగా కోరిరి.

(1) మద్రాసురాజధానిలో సర్కారు జలాశయములలో చేపలు పట్టుకొనే హక్కును యిప్పటివలె వేలముచేయక చిన్నరైతులకు కూలీలకు ఉచితముగా వదలవలెననియు, యీపనిని లేబరు డిపార్టుమెంటుద్వారా జరిపించవలెననియు కోరిరి.

(2) సర్కారు అడవులలోను, జమీందారీ అడవులలోను ఎండుపుల్లలను యేరుకొని తలమోపులను ఉచితముగా యింటికంటు చెరుకుకై తెచ్చుకొనుటకు వసతి ఏర్పడునట్లు ఉచితముగా గవర్నమెంటు ఎరిమెంట్లు యివ్వవలయుననియు తీర్మానించిరి.

(3) భూమిలేనివారు మాత్రమే ధరఖాస్తుదారులైయుండే సర్కారు భూములను, రిజర్వుచేయించి ఖరీదులేకనే యుచితముగా వారికిచ్చుటకు ఖరీదు కట్టలేక భూములను వదలుకొనవలసినవారికి సదరు భూములను మరలా, ఇవ్వవలెననియు, బద్ధిలేక సేద్యపుభూమ్యులకు

కొంతసొమ్ము అప్పుగా యివ్వవలయుననియు రైతువిధముగా ధరఖాస్తుదారులు గవర్నమెంటు సవరించవలయుననియు తీర్మానించిరి.

(4) పొట్లపూడి గ్రామములో రైతులు కూలీల కోర్కెలను ఆమోదించి తగ్గించిన కూలీని యిచ్చి తృప్తికరముగా సమ్మెను పరిష్కరించుకొనినందుకు, రైతులను, కూలీలను, అభినందించిరి.

(5) మునిసిపాల్టీలు,లోకలుబోర్డుల క్రింద పనిచేయు స్కావెంజర్లు ఖాయపు నవుకర్లుగాను ప్రావిడెంటుఫండు సెలవులు వగైరా వసతులను కలిగియుండునట్లు సర్కారువారు చట్టమును సవరించవలెనని తీర్మానించిరి.

(6) నెల్లూరు,గుంటూరు జిల్లాలలోని యానాదులు నేరముచేయు గుంపులలో చేరరనియు అందువల్లనే వారిని రైతులు పంటలు వగైరా కాపుదారికి ఏర్పాటు చేయుచున్నారనియు, అందువల్ల వారిని సి. టి. ఆక్టునుండి తొలగించవలయుననియు మద్రాసు గవర్నమెంటువారినికోరిరి.

(7) చెర్లోపాలెం గ్రామములో వ్యవసాయ కూలీలకు, రైతులకుయుండు విషయములో గల్గిన వివాదమును, రాజీగాపరిష్కరించుటకు దిగువ వారిని విచారణ కమిటీగా ఏర్పాటుచేసిరి.

(1) బసవారెడ్డి శంకరరెడ్డి, (2) కండవరపు హనుమారెడ్డి, (3) వేమూరు లక్ష్మయ్య, (4) వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగార్లు.

(8) సి. టి. ఆక్టు 20వ సెక్షను క్రింద మద్రాసు గవర్నమెంటుకు రిపోర్టు చేయుటకు దిగువ కమిటీని ఏర్పాటు చేయడమైనది.

(1) వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, (2) వేమూరు లక్ష్మయ్య, (3) ఏమగ రాఘవరెడ్డిగార్లు.

కోవూరుసీటు బైఎలెక్షన్

నెల్లూరు ఉత్తర జిల్లాబోర్డు కోవూరుస్థానము బైఎలక్షనుకు 9 తేది నామినేషనులు దాఖలు చేయవలెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా నుండగోరువారు 30-8-37 తేదీలోపల ధరఖాస్తులను రు 10 ల రుసుముతో జిల్లా కాంగ్రెసు సివిక్ బోర్డు అధ్యక్షులకు పంపుకొనవలెను.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి,
జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి.

బెజవాడతాలూకా రైతుసంఘ రైతురక్షయాత్ర.

15—8—37 తేదీన ఈడుపుగల్లునుండి రైతురక్షణయాత్ర, శ్రీయుత పెండ్యాల వెంకటేశ్వరరావుగారి నాయకత్వముక్రింద బయలుదేరి, పెనమలూరు, చోడవరం, కాసరనేనివారిలంక, పుద్దూరు, రొయ్యూరు, నల్లూరిపాలెం, వల్లూరు, చాగంటిపాడు, పెనమకూరు, మేదూరు, గ్రామములలో సంచారముచేయుచు, 17-8-37 తేదీ 10 గంటలకు కపిలేశ్వరపురం చేరినారు.

రైతుసంఘాలకు ఈక్రింది విరాళములను నొసంగిరి.

పెనమలూరు గ్రామస్థులు	రు 10-2-0
చోడవరం గ్రామస్థులు	రు 8-0-0
కాసరనేనివారిలంక గ్రామస్థులు	రు 5-0-0
పుద్దూరు గ్రామస్థులు	రు 20-0-0
రొయ్యూరు గ్రామస్థులు	రు 10-0-0
మొత్తము.	రు 53-2-0 లు

వల్లూరిపాలెం, వల్లూరు, చాగంటిపాడు గ్రామస్థులు కూడా విరాళము లొసంగుటకు వాగ్దానములను చేసినారు.

వి. రామకోటయ్య,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

మెట్లు ఎక్కినట్లుగా బాలపాపల ఆరోగ్యము ఒకనాటికంటె ఒకనాటికి అభివృద్ధి నందుచూరావాలి. ఆరోగ్యమంటే అదే ఆరోగ్యము.

కాని నేడు బాలబాలికలు చాలమంది పాపము మొదట ఆరోగ్యముతో కలకల లాడుతూవుండి, హటాత్తుగా మధ్యలో దిగజారి పోవడము మనము చూస్తున్నాము.

ఇది యకృత్ ప్లీహోదర వ్యాధి లక్షణము. కాళ్ళు పూచికపుల్లలై, కడుపు "డమార" మై, కనులు పచ్చబడి మలబద్ధమేర్పడి యీవయాతనకు లోను చేస్తుంది బాధ్యము. దానికి

బాలభాస్కర

ఒకటే సరియైన ప్రయోగము. పసిబిడ్డల ఆరోగ్యమునకు బాలభాస్కర సంజీవి వంటిది. బాలభాస్కర అన్ని మందుల షాపులలోను దొరకును.

ఆయుర్వేదాశ్రమము
మద్రాస్.

స్టాకిస్టులు:—సి. సుబ్బారావు అండ్ సన్సు కెమిస్ట్సు,ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

బజారుకపు మందులను కొని అనారోగ్యము తెచ్చిపెట్టుకొనకుడు.

రోగురపాలిటి కల్పద్రుమము - గుణము తెలుపని సొమ్ము వాపసు.

ఒక నెలరోజులవరకే యీశక్తింపుధర
స్త్రీపురుషు లిరువురు సేవించవలయును.

'రతిమన్మథ కేళివిలాస్"

ఒకరికి 20 దినముల సరిపోవునది సీసా 1-8 రూ 1—8—0 కామినికాంతముచే కనులుగానక కలచిన స్త్రీలతో మితములేక భోగించి దేహమందు మితిలేని ఉడుకుకలిగి అందువల్ల ముఖరోగములు, ఇంద్రియము పలుచనై స్వప్నస్ఖలితము, శీఘ్రముస్ఖలనము, బలహీనము కాళ్లు నడుములందు నొప్పులు, అలసట, దేహము కృశించిపోవుట, సంభోగేచ్ఛలేకుండుట, లేక అతృప్తి సంభోగము వీటిని రూపుమాపి, నరములకు పటుత్వమిచ్చి శోషణశక్తి కలిగించి, యింద్రియమును గట్టిపరచి సంభోగేచ్ఛకలిగించి నవయౌవనులుగాజేసి, రక్తమును శుద్ధపరచి, కండరములకు పుష్టినిచ్చి ముఖమునకు తేజస్సునిచ్చి ఉత్సాహకమును పారద్రోలి, నపుంసకత్వమును పోగొట్టి మంచి పుంస్త్వము కలిగించు ఔషధరాజము.

ఈఔషధ సేవనవలన రతిమన్మథులగుదురు. గుణమును బట్టియే యీమందున కీపేరు పెట్టినదని మీరేచెప్పగలరు.

మరో:— కొందరు అర్హతలేని పార్సిలువచ్చిన తర్వాత త్రిప్పికొట్టుచున్నారు. అందుకే అర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సుగా పంపప్రార్థన.

రఘుపతి శాస్త్రి,
పత్తేఖానాపేట, నెల్లూరు.

రంధ్రాన్వేషి:

కట్టమంచివారి సుభాషితం — అరవల బాల యోగిని - అభినవ మానసింగు, కవితా కన్యకు నోషా — మరలా స్వతంత్ర.

కట్టమంచి:

విధి బలీయం గాబట్టి కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు స్థిరం ఎక్కడా నిలవక రంగులు మారుస్తూవుగాని, ప్రతిభలో, పాండిత్యంలో, విమర్శనా నైపుణిలో, ఆతనికెట్లు కేస్తు పెట్టడంలో తెలుగు వారిలో ఆతనికి సాటిలేదు. ఈ దినాలలో కాంగ్రెసుకూటం వదలకుంటేనా! ఆంధ్రులకేతి బ్రహ్మాస్త్రం బట్టించుకోవలసినవారేగదా!

* * *

మొన్న యీ మధ్యనే నెల్లూరుకొచ్చి, విద్యాలయాలు చూస్తూ "విద్యార్థులున్నారుగాని, విద్య లేదు" అన్నారట— ఇదే నిజమైతే సరిలేయను పర్యాటకులగల రెడ్డిగారు ఏమిచేయవలయునో న్నారు! విద్యలేక పోవుటగాదు కొన్నిచోట్ల విద్యార్థులకు అవమానాలు— పోషణకర్తలకు వ్యయప్రయాసాలు అపారంగావున్నవి. కాబట్టి యీస్థితిని బాగుచేస్తే రెడ్డిగారికి పుణ్యముంటుంది. మొన్నమొన్నటాలు లెక్కచేయని రెడ్డిగారు ఉపాధ్యాయులకు— పాఠశాల అధికారులకు మనస్సు నొచ్చుకొంటుందని తాత్పర్యం చేయకుందురుగాక.

బాలయోగిని:

దక్షిణభారతములలో వచ్చిన ఫిలింసు అన్నిటిలో (సి. పుల్లయ్యగారి తెలుగుది తప్ప) అరవల బాలయోగిని (ఫిలిం వారు పాదవు రాగ్గిస్తే) మొదటిరకం అనకతప్పదు. నెల్లూరు శరదరావు గారి చింతామణి తర్వాత ఇది అనడం మనకందరకూ సంతోషమే!

* * *

ఇక విమర్శకేమిటంటే— ఈఫిలింలో ప్రాణం బాలయోగిని వేషంవేసిన బాలసరస్వతి అనే అమ్మాయి— ఈపిల్లను అరవ భక్తులుచేలమాలి, అందరూ 'వాసంతి'ని మించింది అన్నారు. భావప్రకటన- పాట- సమాజ ప్రవర్తన- చురుకుదనం అన్నీ కలిసి, మర్లీ కెంపుల్ గణంలో తప్పకా చేయుచుంది అని వ్రాస్తున్నారు. ఇంతవుండి యీ ఫిలింలో యీపిల్లను వదలి, తెలివిగలదైనా అపహాజంగాచేసిన కలెక్టరు కూతురు బాలసరోజను పొగడడం— యథార్థ జీవితంలోగూడ కలెక్టరు కూతురనుకొన్నారో, లేక బాలసరస్వతి తెలుగుపిల్ల అనుకొన్నారో తెలియదంలేదు.

* * *

ఈ బాలసరస్వతిని వెదకిపట్టుకొన్న గౌరవం తారలను సృష్టిస్తాను అనే ఖ్యాతిగన్న మన చిత్ర జల్లుల పుల్లయ్యగారికే చెందుతుంది. ఈ పిల్ల మొదట పుల్లయ్యగారి అనసూయలో గంగవేషం వేసి బాలభాగ పాత్రనిర్వాహణం జరిపింది.

అభినవ మానసింగు:

పూర్వం మానసింగు చెల్లెలును అక్బరు పాదుషా కిచ్చి పెండ్లిచేసి, స్వకార్యంగా ప్రాభవం, దేశకార్యంగా రెండుజాతుల ఐక్యత కూర్చినాడు. ఇప్పుడు శ్రీ నారాయణరావు గారు తన ప్రథమ కవితాపుత్రిక బుర్రకథసంహారమును యూ హ్యా లీ సాహెబ్ గారికిచ్చి, 8 విధాల పెండ్లిండ్లలో ఒకదాని క్రింద నిక్కాకట్టి అభినవ మానసింగు అయినాడు. ఈ పె పెట పెటలకు— గడగడలకు కెట్టమొగానికి భర్త యిష్టపడతాడో లేదో, యీ మె ఉలుకును, అందచందాలను యితర రసికులేమంటారో, ముందుచూడాల. వైదిక సాంప్రదాయ పోషకుడు దుర్భా సుబ్రహ్మణ్య శర్మగారు యీ వర్ణసంకరపు పెండ్లికి పౌరోహిత్యం వహించి, నేటి యుగధర్మానికి కృష్ణదేవరాయలమాదిరి పల్లకి మోసినారు.

* * *

రావువారుయింటపుట్టి, వైదిక బ్రాహ్మణుల దగ్గర ఛాందసులుగులని మస్కరింపబడి, అప్పుడప్పుడు మొవర్లవారి వస్యహాకాన్ని రుచిచూచి, అంతర్జాతీయను పొందిన స్వైరవిహారధీర అయిన యీ మిస్ గర్ త్రె, వివాహవిధిలేకనే ఆర్యావరంటి పద్ధతితో గోహాల్లోదూరటం— ఎవరికీ కనబడకుండా వుండడం, కనబడినా ఎవరితో చెప్పకుండా అనడం ఎందుకో తెలియదంలేదు. కొత్త దుస్తుల వేసుకొన్న పాతపరకనియా! లేక విమర్శక శాస్త్రుల భయానికా?

* * *

పాపం! నవమాసాలు మోసి కన్నతండ్రిగదా (యీ విషయంలో లింగభేదాలులేకుండా, మన పురాణాలలోమాదిరి పురుషులే ఎక్కువగా ప్రసూతులౌతారు లెండి)— ఇక నెల్లూరులోనా! కరకు 'శ్యానివాల్స్' మాదిరి నోరు తెరుచుకొని యితర రసికులున్నారు— పాపం! ......! సాల నవ పల్లవ కోమల కావ్యకన్యకను బట్టి 'కవితాసంహారం' చేస్తారేమో అని భయంగా మాల. తెమ్మన్నదా, తప్పకుండా, కని ఇతర అయ్యల చేతులలో పెట్టవలసిన వాడవేగదా! రసికులు యీ మెను 'రేప్' చేయకుంటే (చెరచకుంటే) వియ్యాలవారికి కయ్యాలవారికిగూడ సంతోషమే!

ఇక యుక్తి గత్తి ముఖంచూచిన తర్వాత ఏమనవలసివస్తుందో!

స్వతంత్ర:

స్వతంత్రలో ఎవరో ధీరవు మారుపేరుతో ఏమో వ్రాసినాడంట నన్నుగురించి. గోరిల్లా యుద్ధంమాదిరి కొట్టి, అడుదానిమాదిరి మునుగులో దాగుకొంటే ఎట్లా తిరిగికొట్టను! స్వతంత్రలో ఏదివ్రాసినా రామచంద్రారెడ్డిగారికే అంటారు ఫూల్లో— మొన్న ఆంజనేయులుగారు గాదన్నారు. ఇక ఏమనివ్రాస్తే ఎవరికి తగులుతుందో— కాబట్టి మగసిరితో గోదాలోకి వస్తే రెండు అని, అనిపించుకొంటా. లేక మరుగు బురకాలోనే వస్తే— రామచంద్రారెడ్డిగారే అప్రతిక కాబట్టి వారిని అనక తప్పదు. తల కోటిలో దూర్చినాం, ఇక..........

—హాలికుడు.

కులిశాఘాతం:

మూలస్వేట వేదపాఠశాలలలో అత్యాచారములు.

ప్రిన్సిపాలుగారికొకమాట.

శాస్త్రిగారూ!

పున్నసంగతి చెప్పితే మహాగ్రహింయుకోని కాసిపడిమాదిరి కండ్లెర్రజేస్తున్నారటనే భూమి కొత్తమా! యీదినాలలో అట్లా పూరకే మాడిపాద్యో కొంపలు లేవులేండి స్వామీ, ఉపమగల కయ్యల నొప్పియున్న పాదధవుని కాక్యంబు గ్రాహ్యంబుగాదు అని మొరిగిన అప్పకవేనా తమ ప్రవక్త! పాతదినాల తలపోతలు మానకుంటే, మారిన యీదినాలలో మీరు ఔచితీశూన్య వస్తువులౌతారు.

గవర్నమెంటు సర్వజనహక్కుల ప్రసాదిస్తున్నది. ఒకమానవుని కాలితెట్టుటకు మీ మడిగట్టుకొన్న శాస్త్రులే ఒప్పుకోరని మీతోసమానంగా (ఒక వ్యాకరణమేకాదు లెండి) ఇంకా ఎక్కువగా చదువుకొన్న మానవహృదయంగల పండితప్రకాండు లంటున్నారు. వేదం విన్న శూద్రుల చెవిలో సీసం కాసిపోస్తే బ్రిటీషుప్రభుత్వం సమ్మతిస్తుందా, బ్రాహ్మణోత్తమా! ఇంతేకాదు యీ పవిత్రవిద్యలన్నీ మీకు ప్రసాదించినది యిపుడు మీ కాలితాపులకు తలఒగ్గేది యీ నికృష్టపు శూద్రజాతీయేనే! చూడండి:—

వేదకాలంలో ఆధ్యాత్మవిద్య శూద్రరాజుల సొత్తు; వారిదగ్గర శుశ్రూషచేసి బ్రాహ్మణ ఋషులు నేర్చుకొని వ్యాప్తికి తెచ్చినారు.

1. జనకుని విషయం ఆబాలగోపాల మెరిగినదేగదా.

2. శ్వేతకేతు— క్షత్రియరాజైన ప్రవాహణుని దగ్గరకు పోయి మరణాంతర జీవితరహస్యాలు కనుక్కొని మొదట పునర్జన్మ సిద్ధాంతాన్ని వ్యాప్తికి తెచ్చినాడు.

3. 'ఆత్మజ్ఞ - బ్రహ్మజ్ఞ' సిద్ధాంతమునకు ప్రారంభకుడు రాజైన ఉద్దాలక ఆరుణి.

4. అశ్వపతి కైకేయుడను రాజు దగ్గర బ్రాహ్మణఋషులు సదా సేవించి బ్రహ్మవిద్య పొందుచుండిరి.

5. సనాతనప్రపంచవేదమైన భగవద్గీత వ్రాసింది గొల్లకృష్ణుడు.

6. ఇంకా మీరు, మేము పూజించే దశావతారాలలో పెద్దమెజారిటీ మాది.

ఇంకా చూస్తే వేదవిద్య పూర్వం శూద్రులదన్నీ, దానిని బ్రాహ్మణులు తస్కరించి యిపుడు శూద్రులను పాంథికంగా అణగద్రొక్కుతున్నారని తేలుతుంది. ఇదంతా ఎందుకు చెప్పవచ్చినానంటే పూర్వపు దినాలలో, అంటే వైదికమతం రాజాశ్రయంపొంది మానవులను బానిసలు చేయకముందు— 5,6 వందల ఏండ్లకు వెనుక యీ భేదంలేదని, యీ జాతీయభేద యిప్పుడే ప్రాకిందని తమబోటి పురాణపురుషులకు జ్ఞాపకం చేయుటకే వ్రాసినా.

ఇవి గాంధిమహాత్ముని దినాలు. దేవాలయాలలోకి తిరువాన్కూరు రాజు పంచములనే రానిచ్చినాడు. ఇది రాజశాసనం. ఎవరు తప్పుకోగలరు! అదీగాక నేటి మహపాలకులలో ఒక అస్పృశ్యుడు మునిసిపాలిటీల్లో వున్నాడు. కాబట్టి మీరు, మీవిద్యాలయము కాలానుగుణ్యంగా మారకపోతే విప్లవంలో పాల్లకల్లోలం అవుతుంది. విద్యాలయం తంగకపోతే విరుగుతుంది, మారకపోతే మరణిస్తుంది. ఏదికోరుకుంటారు పాలకులు!

శాస్త్రిగారూ,

మీరు పెద్దలు, విద్యాభూషితులు. మీరు చేసిన అత్యాచారములు మీమనస్సుకువచ్చి మిమ్ము తేవుని మాఖిల వేదించుటలేదా! మనస్సాక్షిగా చెప్పండి. ఏల స్వామీ, ఆత్మవంచన! మీ వ్యాకరణం సాక్షిగా యీక్రింది అంశాలను గూర్చి సత్యం చెప్పండి.

1. మీరు చింతనకు వెళ్లిన విద్యార్థిని మూరలేదా! యీవిషయమై ఎందుకు తెగినదాగా లాగుతారు. బలవంతంగా విద్యార్థులచేత సంతకాలు పెట్టించినా మీ అంతరాత్మకు తెలియదా? ఆ విన్నపిల్లలు మీకు విరోధము చూపలేదా! అంతా పగులకేస్తే విద్యార్థులు కష్టపడుతారు.

2. సరస్వతీపూజకు మందిరంలోనికి శూద్రులను రానీయకుండా ముందుగా బ్రాహ్మణవిద్యార్థులను పంపి, యితరులకు చోటులేకుండా చేయలేదా! (మీరుగారున్న యితరవుపాధ్యాయులు) శూద్రులు కొన్ని దినాలు బయట నిలబడి, కొన్ని దినాలు ప్రార్థనకే ఎగగొట్టలేదా!

కోపపడకండి, ఇంకా శాంతంగా వినండి—

3 క్లాసులో ముందు మీవారిని పంపి, చాపలమీద కూర్చుండపెట్టలేదా!

ఇంకా ఎన్ని చెప్పమన్నారు! మీరు వీటిని సరిదిద్దుటకు బదులు కోపపడి, రచ్చకెక్కి విద్యార్థులను పట్టిచూస్తే ఎవరికీ మంచిదిగాదు.

4. ప్రత్యేక ధనసహాయం చేసినవారందరూ 'అర్హు'లన్నారుగాని, బ్రాహ్మణులే అన్నారా! అట్లయిన ఇన్నిఏండ్లుగా కమిటీదు అన్నం పెట్టను ఒక్కశూద్రవిద్యార్థికూడ అర్హుడుగా మీకు కాన్పించలేదా!

పాఠశాల పాలకులారా,

ఇతర జాతులు సరే, ప్రభుత్వంకూడ బ్రాహ్మలకే పెట్టమని గ్రాంటు యిచ్చినదా! కాబట్టి మానవహృదయంతో అందరినీ సమానంగా చూడమని ప్రార్థిస్తున్నాం.

ప్రజలడబ్బు యీసంస్థకు యిచ్చినంతవరకు ప్రతివానికి సమానావకాశములను కల్పించమని, ప్రస్తుత మంత్రులను— యూనివర్సిటీవారిని— గాంధిగారిని కోరవలె, యీలోపల పాఠశాలలోవారు సరిచేసుకోకపోతే పైవారికి ప్రార్థనల పంపి— ముఖ్యంగా బ్రాహ్మనేతరులను తెలిపేస్తే యీసంస్థకు సహాయం చేయడం శూద్రులకు అనంతకోటి పాపం అని, జిల్లాఅంతా చాటవలసివస్తుంది—

కాబట్టి యీస్థితికి రానీయక ఈ విద్యాలయాధికారులు కాపాడవలె— మండలీయులు పాఠకాలను పోషించవలె! కర్తవ్యమే జయించునుగాక!

మిత్రుడు జ. రై.

మదనకామేశ్వర లేహ్యాం

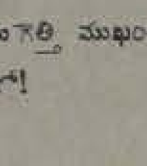

బలహీనుల పాలిటి సంజీవి. మేహము, నిశ్శక్తి నిస్సత్తువ, శుక్లనష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచిబలము, కాంతిని వీర్యవృద్ధిని గలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలుంచాలును. 20 తులంలు డబ్బీ రు. 1—4—0.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

అజీర్ణము. గర్భవాయువు మలబద్ధమును ఖండించి కాలవిరేచనమును చక్కగా కలిగించును. 15 తులముల డబ్బీ రు.0—10—0 ఇంకా అనేక ఔషధములు గలవు. కోరిన క్యాటలాగు యుచితముగాపంపెదము. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. శి. ఏ. అండ్ కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిడేపి— నెల్లూరు జిల్లా.

కృష్ణజిల్లా మొఖాసాదార్ల దుండగాలు.

కాంగ్రెసుకు ఓటిచ్చిన ఫలం

కృష్ణజిల్లా రైతుసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి కుంకెర సూర్యనారాయణగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

నూజివీడు తాలూకాలో పూడిగ్రామ మొఖాసాదార్లు కోటగిరి వెంకటప్పయ్య వగైరాలు నూతులలో బోరింగు పాతకాలమనవ్వుతు వగైరాల నిమిత్తమని చెప్పి సుమారు 60 మంది చదువురాని బీదరైతులచే 18-8-37 తేదీన వ్రేలిముద్రలు వేయించుకొన్నారనియూ, గత యేప్రియల్ నెలలో పొన్నగంటి రత్తయ్య వగైరాల పొలములలోని తాటిచెట్లు బలాత్కారముచేసి నరికించుకొని పోయినారనియూ, సేద్యమునకు అడ్డమువచ్చిన తమ పొలములలోని తాటి, యీత బొత్తలను రైతులు నరికివేసుకోగా అందుకు బొత్త 1 కి 5 రూపాయలు వసూలుచేసిరనియు, గ్రామసాముదాయక భూములలోనికి రైతులచే పన్నులు చెల్లింపబడి వాళ్ళ భుక్తములలో వున్న బీదరైతుల పొలములను వశపర్చుకొన్నారనియూ, యిండ్ల పెరడులలోని రైతుల పశువులను బందెదొడ్లలో పెట్టుచున్నారనియూ, యింతవరకు పశువులు మేయుచున్న అడవికి పశువులను వెళ్లనీయుటలేదనియూ, అడవినుండి మామూలుగా తెచ్చుకొనుచున్న కంప కట్టె మొదలగువానిని తెచ్చుకోనీయుటలేదనియూ, చాకలి, మంగలి, వడ్రంగి, మాదిగ మొదలగువారికి ప్రభుత్వమువారిచ్చిన యినాములను అందున్న చేనుకేసు మొదలగు పైరులతోసహా లాగుకొనుచున్నారనియూ, ఎస్టేటులాండుఆక్టుకు పూర్వము పుట్టినా, తర్వాత పుట్టినా మామిడితప్ప తక్కినచెట్లన్నియూ తమవేయనిరో, రైతులు నరికిన చెట్టు 1 కి 10 రూపాయిలు వసూలు చేయుదుమనిన్నీ తాటికాయలు, యీతకాయలు, తాటిఆకు కొనవలె 2 రూపాయిలు జరిమానావిధించెదమనిన్నీ గ్రామములో టముటమా వేయించిరను విషయములనుగురించి 31-7-37 తేదీన కల్లెక్టరుగారికి రైతులు పిటీషను పెట్టుకొన్ననూ యింతవరకు యెట్టివిచారణ జరుపలేదనియూ, మగల 15-8-37 తేదీన నూజివీడు రెవిన్యూడివిజనల్ ఆఫీసరువారికి రైతులు పిటీషను పెట్టుకొన్నారనియూ, సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసునాయకులు దళిత సూర్యప్రకాశరావుగారు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీగిరిరాజు సత్యనారాయణ జాడ కావలెను.

నాతోటయగు శ్రీగిరిరాజు సత్యనారాయణ 26 సం॥ నియోగిబ్రాహ్మణుడు, యెరుపు, పలుచనిదేహము, మాటలో నత్తికన్పించును, 5½ అ॥ పొడుగు, చిన్నపిల్లలకు చదువుచెప్పి జీవనోపాధి గడుపగలవాడు, 9 మాసములక్రిందట శరీరారోగ్య లోపముచే మందుపుచ్చుకొను నెపముతో వెడలి యున్నాడు. [illegible] స్థితిలో లేదు. పుణ్యాత్ములు యీతనిని గుర్తించి మాకు తెలియజేయగలందులకు నమస్కారములు చేయుచున్నాము.

అడ్రస్:—

శ్రీగిరిరాజు కోటేశ్వరరావు
చిలకలూరుపేట పోస్టు
గుంటూరుజిల్లా.

దివి తాలూకా రైతుయాత్ర.

దళాధిపతి గొర్రెపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారి స్టేటుమెంటు

అగస్టు 1 వ తేదీన ఆముదాల్లంకలో ప్రారంభించి 16 తేదీ వరకు 120 గ్రామములలో యాత్ర సాగించితిమి. కార్యక్రమం ప్రకటించిన ప్రకారం నిర్ణీతసమయమునకు వెళ్లుసరికి ప్రజలు తండోపతండములుగ దళమువారి కెదురువచ్చి స్వాగతమొసంగి వారికున్న కష్టసుఖములు తెలియపరచిరి.

లంకలు

కృష్ణానది పూర్తిగ వరద వచ్చుటచే లంక గ్రామములు, భూములు నీళ్లమయమై సముద్రమువలెనుండెను. బజారులనిండ నీళ్లు, పంటపైరులన్నియు మునిగిపోయి రైతులకు విపరీతనష్టము కల్గినది. పశువులకు మేతకూడ ఆకల్లలోనే వదులవలసివచ్చినది. విచారించగా యిచట రయితులకున్న కష్టములు విపరీతములు. సర్వేలేని కారణమున బజారులు దొంగలు, ధర్మతోటలు రైతులవల్లను, జమీందారులవల్లను ఆక్రమింపబడినవి. పూర్వలెఖలు చూచిన కొన్నివందల యకరములు నదీపాలైపోయినవి. పోయిన భూములన్నియు రైతులవి. నదులు మెరక చేసినది. జమీందారుగారికే ఆక్రమింపబడి నదీపాలైన లంకలకుకూడ శిస్తువసూలు కొన్నిచోట్ల జరుగుచున్నవి. వరదలవల్ల భూములన్నియు యిసుకవేసి పంటలు పండుటలేదు. విచారించక సెటిల్మెంటు రేట్లు విధించినతరువాత అప్పటికి భూములుగల రైతులు యిప్పటికి కూలీలుగా మారిపోయి కూరగాయలమ్ముకొని జీవించువారుగా తయారైనారు. ధనధాన్య సంపత్తితో తులతూగు లంకరైతులు గావడితోయుచు, జీవనము చేయుచున్నారనిన రైతుస్థితి యెంత విపరీతస్థితిలో వున్నదో చూడండి ఏకొద్ది భూములున్న రైతుపైనను జమీందారీ ప్రభుత్వ అధికార నిరంకుశత్వమువల్ల వారికున్న యిబ్బందులు తెలుపు అర్జీమీద సంతకంచేయలేని భయభ్రాంతులైయున్నారు. వివరములతో మరియొక ప్రకటన రైతుసంఘంవారు ప్రకటింతురు.

యెస్టేటురైతులు

పట్టాట్రాన్సఫర్లు, ముసురుపంట బోదులు మామూళ్లు శిస్తువసూళ్లలో జరుగు నిరంకుశత్వం అధికశిస్తులబాధ చెరువులు సాముదాయక భూముల ఆక్రమణలు వగైరా అనేకయిబ్బందులు కలవు. రైతులు తమ కష్టమునకు తగిన ఫలితమును గ్రహించలేక అసంతృప్తి పడుచున్నారు. ప్రతిగ్రామమునుండియు అర్జీలు తీసుకొనబడినవి. వివరములు తరువాత.

దివిసీమ గ్రామరైతులు

ప్రతిగ్రామము తిరిగి యాత్ర జరిపితిమి. వారికున్న యిబ్బందులు అర్జీలపూర్వకముగ అందించిరి. ప్రత్యేకయిబ్బందులుగాక అందరికి కావలసిన సౌకర్యము వేసవికాలము మంచినీటివసతి. మార్చిలో నాగండ్లోజులు కాలువవదలినచో వారి కష్టము తీరును. ఉప్పునీరు త్రాగు గ్రామములు కొన్నికలవు.

సముద్రపుపోటు

సముద్రపు పోటువచ్చినపుడు కొన్నివేల యకరములు మునిగిపోయి పంట నష్టమగుచున్నది. చల్లుపైరు అవుటలేదు. చవిటినేలలు యెకరం 1-కి 8 బస్తాలకంటె పండుటలేదు. భూములను వదలలేకను, రెండవ వృత్తిలేకను, నాట్లసమయంలో మాత్రం ఉండి తరువాత వలసపోవుచున్నారు. ఈభూములన్నిటికి నీటితీరువా, శిస్తుతగ్గింపుజరుగవలెను. సముద్రపుచ్చటిని రాకుండ చేసినగాని యీభూములు ఫలించవు. సుమారు 10 మైళ్ళ యేటిమొగనుండి నాంచలదీవివరకు కట్టపోయించుట అత్యవసరం. యిచట చవిటికృష్ణలంకలకు సెటిల్మెంటురేట్లు వసూలుచేయుచున్నారు. శిస్తుభూమికూడ పండుటలేదు. సముద్రము ప్రక్కనే పలమీద ఆధారపడి జీవించు బీదల వద్ద పన్ను వసూలుచేయుచున్నారు.

(సశేషము)

నెల్లూరుజిల్లా కాం. సోషలిస్టుపార్టీ

నెల్లూరుజిల్లా కాం. సో. పార్టీ కార్యదర్శి వి. శంకరయ్య ఈదిగువ స్టేటుమెంటును ప్రచురణకు పంపుచున్నారు.

నేను కామ్రేడ్ ఎ. వి. కృష్ణమూర్తి ఈనెల 8 వ తేదీ మొదలు 20 వ తేదీవరకు కోవూరు, కావలి తాలూకాలలో కాం. సో. పార్టీని గ్రామములలో ఏర్పర్చుటకు, గ్రామ రైతు సంఘముల నేర్పర్చుటకు కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చుటకు ప్రచారం చేసినాము పదిముఖ్యమైన గ్రామములకు, 5 సామాన్య గ్రామములకు వెళ్లినాము. ప్రతిచోట రాత్రిపూట సభలనేర్పాటుచేసినాము. మొత్తంమీద 3 సభలలో యుపన్యసించినాము. అన్నిసభలలోను కలిపి వచ్చినవారు 3000 కు పైగా యుందురు.

దివితాలూకా గ్రామరైతు సంఘాలకు

అగస్టు 1వ తేదినుండి దివితాలూకాలో జరుపబడిన యాత్రలో యేర్పడిన అన్నిగ్రామరైతు సంఘములవారునూ, సెప్టంబరు 15 వ తేదీలోగా రైతులందరిని సభ్యులుగా చేర్చి, అధ్యక్ష కార్యదర్శుల ఎన్నికయు, తాలూకాసంఘసభ్యుల ఎన్నికయు, జరిపి వారిపేర్లు, సభ్యులపేర్లు, రుసుము ప్రతిఒకరికి 0-1-6 చొప్పున, అఫిలియేషన్ ఫీజు 1-8-0 న్ను, తాలూకాసంఘమునకు పంపవలెను. రైతుసంఘము ఏర్పడినగాని ఆయాగ్రామరైతుల అర్జీలు విచారించబడవు. గాన వెంటనే శ్రద్ధతీసుకొనవలెను.

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య,
ది. తా. రై. సంఘాధ్యక్షుడు.

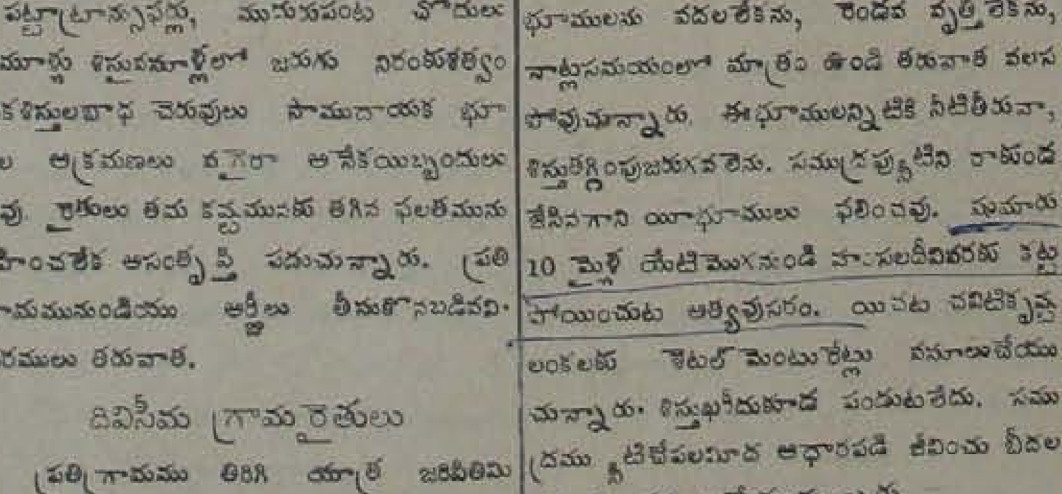

ఒకసారి కాల్చి [illegible] సువాసన గమనింపుడు.

కారణ మెవరన్నా చెప్పగలరా?

చెల్లపల్లి ఎస్టేటు విషయాలు

చెల్లపల్లి ఎస్టేటులో వ్యవసాయశాఖా యిన్సుపెక్టరుగా పనిచేస్తుండే ఒక కాంగ్రెసు అభిమానిని ఎలక్షనానంతరం నిలిపివేయుటకు కారణమెవరన్నా చెప్పగలరా?

* * *

శ్రీకాకుళంలో మారికపాటి వెంకయ్యను ఒక సముద్రారకు బహుమానముచేయుటకు కారణ మెవరన్నా చెప్పగలరా?

* * *

పోతార్లంక, చినకల్లేపల్లి, శ్రీకాకుళం, కొడాలి, వగైరాగ్రామాదులలో గత 4 మాసాల నుంచి జరిగిన చిత్రవిచిత్ర ట్రాన్సుఫర్లకు కారణ మెవరైనా చెప్పగలరా?

* * *

ఒకటీచరు 2 నెలలలో రెండుమార్లు పోతార్లంక, ఒకమారు శ్రీకాకుళం, ఒకమారు కొడాలి మార్చబడుటకు కారణమెవరన్నా చెప్పగలరా?

* * *

ఒకగ్రామంలో భూములు, ఇండ్లు నీట్లోపడి పోతూవుంటే, ఆ కొన్ని భూములు ఇసుకవేసిపోతే కాపాడవలసిన జమీందారు ఏమి చేయకుండుటకు కారణమెవరన్నా చెప్పగలరా?

* * *

కాంగ్రెసు అభిమానంగల కిష్కింధపాలెం అనే లంకను ఈసంవత్సరం మామూలు వారికి కౌలుకు యివ్వనిరాకరించుటకు కారణమెవరన్నా చెప్పగలరా?

* * *

పోతార్లంక గ్రామం వాసులు వందలకొలది దస్కతులుచేసి ప్రధానమంత్రిగారికి మహజరుపంపుకొనుట కెవరైనా కారణం చెప్పగలరా?

—సంచారి.

తూర్పు కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెస్

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యులను విరివిగా చేర్పించుటకు తూర్పు కృష్ణజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ అధ్యక్షులు శ్రీయుత అత్మూరి నాగేశ్వరరావును, కార్యదర్శి చలసాని నాగభూషణంగారును, శ్రీయుత దుగ్గిరాల బలరామకృష్ణయ్యగారును, మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారును, కొల్లిపర సూర్యనారాయణగారును, వేములపల్లి వెంకట గోపాలరావుగారును, వీరపనేని గోపాల కృష్ణయ్యగారు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీయుత గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారునూ, ఈదిగువ తెలిపిన తేదీ ప్రకారం ఆయా తాలూకాలలో ప్రచారము సల్పుదురు.

3—9—37	దివిసీమ	దివితాలూకా
4—9—37	దివిసీమ	దివితాలూకా
5—9—37	ఎస్టేటుగ్రామములు	దివితాలూకా
6—9—37	బందరు తాలూకా	
7—9—37	బందరు తాలూకా	
8—8—37	కైకలూరు తాలూకా	
9—9—37	కైకలూరు తాలూకా	
10—9—37	గుడివాడ తాలూకా	
11—9—37	గుడివాడ తాలూకా	

ఆయా తాలూకాలలో ఏ ఏ గ్రామములకు ఏ సమయమునకు వత్తురో తర్వాత ప్రకటింపబడును.

అత్మూరి నాగేశ్వరరావు,
అధ్యక్షులు.

చందా దారులకు

కడప జిల్లాలో దువ్వూరు బుడ్డి రామయ్య గారును, కాళహస్తి తాలూకాలో కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్యగారును మా ఏజంట్లుగా చందాలు వసూలు చేయుచున్నారు. చందాదారులు వారి వశంగా చందాలు చెల్లించి అచ్చురసీదులు పుచ్చుకొనవలెను.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

27—8—37.

జమీన్ రైతుల రక్షణ

5

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు మహాసభవారు సూచించిన జమీన్ రైతుల కనీసపు కోర్కెలు చాలామితమైనవి, న్యాయమైనవి. వాటిని ఎస్టేట్సుల్యాండు ఆక్టులో సవరించాలె. లేకపోతే దేశం అల్లకల్లోలం అవుతుంది. ఆముఖ్యసవరణల స్వరూపం ఇదీ!

(1) "ఎట్టి సందర్భంలోనుచుట్టు ప్రక్క గవర్నమెంటు భూముల రేట్లకంటే జమీందారీ ప్రదేశముల రేట్లు మించరాదు.

(2) ఎస్టేట్సుల్యాండు ఆక్టుక్రింద వ్యవహారింపబడే అన్ని గ్రామాల్లోను పర్మెనెంట్ సెటిల్ మెంటులు, నీటివసతుల రిపేర్లు, శిస్తువసూళ్లు, ప్రభుత్వమే చేసి ఆకర్చులు వగైరాలు జమీందార్లవల్ల వసూలు చేసుకోవలెను.

(3) మెట్టవారి శిస్తు వెంటనే రద్దుచేయవలెను.

(4) జమీందారీ ఏరియాలో కూడా రైతువారి ఏరియాలో వలెనే పంటలు నష్టపడినపుడు శిస్తు ముజరా యిచ్చుపద్ధతి శాసనబద్ధం చేయవలెను.

(5) పశువుల మేతకై అడవులున్నచోట్ల ఆయా గ్రామాలకు రైతు సంఘాలు, గ్రామపంచాయతీలు నిర్ణయించు రీతిని, అడవిని గ్రామపబ్లిక్ వినియోగార్థము వదలివేయవలెను.

(6) కుటుంబ అవసరాల కొఱకును, వ్యవసాయ అవసరాల కొఱకును, రైతులుగాని, కూలీలుగాని అడవులనుండి కట్టె, కంప, కలప, ఆకు, వగైరాలను ఉచితముగా తెచ్చుకొనుటకు అధికారముండవలయును. అనాదినుండి అడవుల యందును, కొండలయందును, కోనల యందును నీటి వనరులలోను, పశువుల మేపుకొనుటలోను, ఉన్న అధికారములు రైతులకిక్కే రిజర్వుచేసి యుంచవలెను.

(7) అధీన భూమిశిస్తుకు చరాస్థి జప్తిచేసే అధికారము జమీందారు కుండరాదు. ఏభూమి యొక్క శిస్తుబాకీ ఆభూమిని మాత్రమే జప్తు చేసి రైతుకు రిజస్టరు పోస్టుద్వారా తెలిపి వేలం వేసుకోవచ్చును.

(8) అధీన, అనుభవాల ప్రకారం రైతులకు ప్రత్యేక పట్టాలను జమీందారు ఖర్చుతో యివ్వవలెను.

(9) ఆయాఫసలీ శిస్తు సస్పెన్షన్ చేయబడితేగాని తప్ప లేకుంటే ఆయాఫసలీ ఆఖరే ఆశిస్తుకు లిమిటేషన్‌గా ఉండవలెను.

(10) యిప్పటివరకు రైతులు, జమీందారు కివ్వవలసిన శిస్తు బకాయి బాకీలు అన్నీ (ఏసూపంతో ఉన్నా) రద్దుచేయవలెను.

(11) చట్టరీత్యాస్పష్టంగా నిర్ణయించబడ్డ శిస్తులు, పన్నులు తప్ప జమీందారులు రైతుల నుండి అక్రమ వసూళ్లు ఏమిన్నీ చేయరాదు. అట్లుచేసిన విచారించి ప్రభుత్వం శిక్షించవలెను.

(12) చెరువులు, చెరువుతోట్లు, బోదెలు, వరద కాలవలు, క్షుద్రభూములు, గ్రామకంఠాలు వనములు వగైరా సాముదాయిక భూములపై జమీందారులకు యెట్టిహక్కు ఉండరాదు.

(13) నదీ ప్రవాహంవల్ల విరిగిపోయిన లంకలకు వెంటనే శిస్తు తీసివేయవలయును. మరల కొత్తగా లంక పెరిగిన ఆరైతుకే నజరానా లేకుండా శిస్తుకట్టుకొని పండించుకొను అధికారముండవలయును. హెచ్చుగా యేర్పడిన జాస్తి లంక భూమి పై గ్రామ పంచాయతీకే అధికార ముండవలెను.

(14) ఎస్టేటు భూములకు సంబంధించిన వ్యవహారములన్నీ పరిష్కరించడానికి రైతుసంఘ ప్రతినిధులతో కూడిన ల్యాండు కోర్టుల యేర్పరచవలెను. ల్యాండుకోర్టు తీర్పును తిరిగి విమర్శచేయుటకు హైకోర్టుకు మాత్రమే హక్కుండవలెను.

(15) నీటిపారుదల వసతులన్నిటిని గవర్నమెంటు ఆధీనం క్రింద ఇర్రిగేషన్ శాఖ, రైతు సంఘాలు కలసి పరిపాలించవలెను.

(16) 1934 ఎస్టేట్సుల్యాండు ఆక్టుప్రకారం నిర్వచింపబడిన జమీందారులు, మొఖాసాదారుల కున్న స్వంత కమతములను ప్రభుత్వపాలన క్రిందకు గైకొని సహకార పద్ధతులపై భూమిలేనివారల వినియోగార్థమై సాగుచేయవలెను."

జమీన్ రైతుల కనీస కోర్కెలలో ముఖ్యమైనవికొన్ని పైన సూచింపబడినవి. వీటివివరాలు ముందు చర్చింతుము.

ఆంధ్రరాష్ట్రం వద్దనలేదు

గౌ॥ బులుసు సాంబమూర్తిగారు

చిన్నరాష్ట్రము భాషలనుబట్టి వేరువేరు స్వతంత్రరాష్ట్రాలుగా విభజింపబడినవిగాని మాతృభాషలు అభివృద్ధికాజాలవు. ప్రజలభాషయే ప్రభుత్వభాషగ నుండవలెను. అపుడే నిజమగు ప్రజారాజ్య మేర్పడగలదు. ఎన్నిభాషలుకలవో అన్నిరాష్ట్రములుగా రాజధాని త్వరలో విభజింపవలెను అని చెప్పినాను. ఆంధ్రరాష్ట్రం వద్దని చెప్పలేదు.

బొబ్బిలిరాజాగారి త్యాగం.

బొబ్బిలిరాజాగారు కాంగ్రెసువారి మద్యపాన నిషేధప్రచారానికి అనుకూలంగా తమ సంస్థానంలో వుండే ఈతచెట్లను కల్లుగీతకు యివ్వరాదని ఉత్తర్వుచేసి, ఆవిషయం జిల్లాకలెక్టరు ద్వారా ఎక్సైజు శాఖవారికి తెలిపారట. రాజాగారికి దీనివలన నష్టం రు 10 వేలు. ఈచిత్తసంస్కారం అధికారంలో వున్నపుడు కలిగుంటే దాన్ని త్యాగమనిపిలుస్తుము.

అండమాను నిరసనవ్రతుల యెడల భారత ప్రభుత్వ[illegible] ని ఖండించుచు భారత శాసనసభవారు అడ్జర్నమెంటు తీ[illegible]నము గావించిరి.

బస్సు ప్రమాదము.

—:X:—

4 సం॥ బిడ్డ ఆసుపత్రిలో 35 గంటలుండి చనిపోయెను.

కండక్టరు కాలు తెగెను, మరియిద్దరికాళ్లు విరిగెను.

ఫస్టు యెయిడ్‌కు ఆసుపత్రిలో టించరయొడిన్ లేదు.

(మా ప్రత్యేక విలేకరి)

25 తేది సాయంత్రం నెల్లూరునుండి వెంకటగిరికి పోయేబస్సు టి యునైటెడ్ సర్వీసు వారిది 3-45 గంటలకు బయలుదేరి నెల్లూరుకు నాలుగు మైళ్లదూరం వెళ్లేటప్పటికి డ్రయివరు చెప్పినమాట వినకుండా బస్సు అవిధేయతచూపి రోడ్డుప్రక్కకు లాగిందట. అక్కడ రాళ్లను గుట్టగా చేయుచుండిన ఒక కంట్రాక్టరు కూలీ యానాదివాడు తప్పించుకొనుటకు ప్రయత్నించినను లాభంలేకపోయింది. అతనికాళ్లమీదపోయి, ఆరాళ్ల గుట్టను ఎక్కింది. యానాదివాడి ఒక కాలుకు ప్రాక్చరయింది. ఈరాళ్లగుట్టనుదాటి, యింకొరాళ్లగుట్టనుదాటి 10 గజాలుపోయి ఒక వేపచెట్టుతో ఢీకొట్టుకొని పడిపోయింది. బస్సులోవుండేవాళ్లు పడిపోయ్యారు. నాలుగేండ్ల బాలిక రెండుతొడలు చితికి మాంసపు కండలన్ని బయటికి వచ్చేసాయి. బస్సువేగం దెబ్బకు రాళ్లు వెదజల్లబడ్డాయి.

రామిరెడ్డి కృష్ణారెడ్డి (భట్లకనుపూరు, నాయుడుపేట తాలూకా) ఒక కాలు ప్రాక్చరైంది.

కండక్టరు మాలకొండయ్య ఒక కాలి గిరస దగ్గర లోతుగా తెగిపోయింది.

సుబ్బరామిరెడ్డి (భట్లకనుపూరు) అనే ఆయనకు నాలుగు పండ్లు కదిలిపోయినాయి.

జల్లు వెంకటరత్నం అనే కుర్రవానికి చెంప మీద దెబ్బలు తగిలాయి.

మరొకనికి కణతకు పైన, క్రింద దెబ్బలు.

మొత్తంమీద దెబ్బలు తగిలి నెల్లూరు ఆసుపత్రికి చికిత్సకు వచ్చినవారు 8 మంది. ఆసుపత్రిలో చేర్చుకొనబడినవారు మొదటినలుగురు మాత్రమే.

బస్సుపడిపోయిన తరువాత ఆదారిన నెల్లూరునుండి రెండు మోటారు కారులు వెళ్లాయట. ఒకదానిలో కొంజేటివారు, రెండవదానిలో దక్షిణ జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు వెళ్లారని పడిపోయినబస్సును చూచికూడా బాధితుల సహాయార్థం రాలేదనీ దేవతా చెంచుసుబ్బయ్యగారు చెప్తారు. దేవతా చెంచుసుబ్బయ్యశెట్టిగారు ఆరెండు కారుల వెనక ఒక టాక్సీలో ప్రాతరా యీ ప్రమాదం చూచి ఆగి ఎదురు వచ్చుచుండిన బస్సులో దెబ్బలు తగిలినవారిని నెల్లూరు ఆసుపత్రికి తీసుకవచ్చుట ప్రయత్నించుచుండగా అప్పటికి యునైటెడ్ బస్ సర్వీసువారికి యీ ప్రమాదవిషయం తెలిసి ఒక బస్సులో అచ్చటికివచ్చిరట. బాధితులను ఆ బస్సులలో నెల్లూరు గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టరు ఆసుపత్రికి 6½ గంటలకు తీసుకవెళ్లారట.

అప్పుడు డ్యూటీమీదవుండిన సబ్ అసిస్టెంటు సర్జను బాధితులను చూచాడు. గాయాలన్నీ పుస్తకంలో వ్రాసుకొన్నాడు గాయాలదిక్కున్ కోసరం టించరు అయొడిన్ ఔట్ పేషంట్ డిపార్టుమెంటులోగాని, ఇన్ పేషంట్ డిపార్టుమెంటులోగాని వుండేవార్డులోగాని లేదని అన్నారు. ఒక్క ప్రొయరూములోమాత్రం వుందట. లోషన్ నీళ్లతోనే దెబ్బలను కడిగారు.

కండక్టరుకాలు చీల్చుకోపోయినదాన్ని కుట్టేరారు. కృష్ణారెడ్డికాలును లోషన్‌తోనే కడిగారు. అసిస్టెంటుసర్జను వచ్చిందాకా యేమిచెయ్యడానికి వీల్లేదనుకొన్నాడు ఆడాక్టరు. 7½ గంటలకు ఫీమేల్ వార్డుకు ఆబిడ్డను తీసుకెళ్లి లోషన్‌తో కడిగి గుడ్డచుట్టారు. తర్వాత 5 నిమిషాలకు ఆపరేషన్ థియేటరులో అయొడిన్ వుందని జ్ఞాపకమొచ్చి దానిలోషన్‌తో మరల రెండోమారు కడిగారు. అనవసరంబాధ ఆ బిడ్డకు పాపం! నర్సు దగ్గరవుండినా ఆబిడ్డను తాకడానికి పూనుకోరు. ఇతరులచేత కడిగించింది. రెండుకాళ్లకు గుడ్డలు చుట్టారు. అసిస్టెంటుసర్జను కోసరం మనిషిని పంపానన్నాడు ఆడాక్టరు.

దెబ్బలు తగిలినవారియందు శ్రద్ధకలిగిఆసుపత్రికి వచ్చియుండిన కనుపర్తి నారాయణరావు బి.ఏ. బి.ఎల్, దేవతా చెంచుసుబ్బయ్య శెట్టిగారలు అసిస్టెంటు సర్జను గారికోసరం ఇంగ్లీషుక్లబ్బుకుపోయి అక్కడ తీసుకవచ్చారు. కడకు 9 టికి 5 నిమిషములుండగా అప్పుడొచ్చాడాయన. బిడ్డకుకట్టుకట్టానన్నాడు. పరికరాలన్నితయారుచేసేటప్పటికి 9¼ గంటలయింది. ఆపరేషన్ థియేటరులో మైకమిచ్చి కట్టుకట్టేటప్పటికి 9¾ కావచ్చింది. మిగత దెబ్బలు తగిలినవారిని రేపుప్రొద్దున చూస్తానని ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు అసిస్టెంటుసర్జన్. క్లీనింగు డ్రెసింగుకోసరం బిడ్డను 3 మారులు బాధించినట్లైంది.

8 గంటలకు యునైటెడ్ బస్ సర్వీసు మేనేజింగు డైరెక్టరు పి. టి. గోపాలాచారితమ్ముడు, మరొకరువచ్చి 10 గంటలదాకా వుండినారు.

పాపం దెబ్బలుతగిలిన వారినిచూడడానికి వచ్చారుగామాల అని అనుకున్నాను. బస్సును స్పీడుగా రాష్‌గా తోలలేదనీ, ఎద్దులబండ్లు ఎదురొచ్చాయనీ వీరివాదం బయటుపెట్టారు.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు, ఒకదఫా పోలీసులు దాకా ఆసుపత్రికి వచ్చారు. యిన్వెస్టిగేషను. దరియాప్తు జరుగుచున్నది.

దెబ్బలు తగిలినవారికి ఆహారం వారే రాత్రికి యేర్పాటుచేసుకోవాల, ఆలస్యంగా వచ్చారు కాబట్టి ఆసుపత్రి సప్లయి చేయడానికి వీల్లేదన్నారు. స్నేహితులు రొట్టెపాలు పంపించారు.

దెబ్బలుతగిలిన బాలికతో బంధువులుబస్సులో ఎవరు లేరు. తండ్రి సుబ్బరామయ్య (వెంకటగిరి కాం॥సెక్రటరి) నెల్లూరు నుండి ఆబిడ్డను బస్సులో వెంకటగిరికి తల్లివద్దకుపంపెను. వెంకటగిరి బస్ ప్రమాదంలో ఒకబిడ్డకు కాళ్ళువిరిగి పోయినా యను వార్త ట్రంకు కాల్ ద్వారా విని బస్ పడిన స్థలానికి పోతూవుండగా దారిలో కలుసుకున్నాడు. చూయకొసేసరికి తనబిడ్డగా తెలిసెను. ఆబిడ్డ గాయములు చూచినవారికే సహింపరాని దృశ్యంగా వుండగా ఒక్కటే బిడ్డ కలిగియుండిన ఆతండ్రి దుఃఖముచెప్పశక్యమా! తల్లి దగ్గరలేదు.

సశేషము 12 వ పేజీ 1 వ కాలములో చూడుడు.

కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపము

మద్రాసు.

రాష్ట్ర సివిలు కోర్టులందుండు కాపీయిస్టుల తరఫున లా శాఖామంత్రిగారి వద్దకు రాయబారమువోయి కాపీయిస్టులనుగూడ ప్రభుత్వోద్యోగులుగ నెంచి కనీసవేతనము రు 35 లు, పించను సౌకర్యము లొసంగవలెనని కోరిరి.

* * *

ప్రభుత్వంవారు రు 1½ కోటి ఋణము చేసెదరట. రు 100 ల పత్రము 99 లకు జారీ చేయబడును. ఈద్రవ్యము ఈ ప్రజోపయోగకరమగు కార్యములు (1) ఎలెక్ట్రిక్‌స్కీములు (2) నీటి పారుదల కట్టడములు (3) స్థానికసంస్థలకు వ్యవసాయదారులు వగైరాలకు అడ్వాన్సులకు వినియోగింపబడును.

ఈఋణపత్రములకు పైకము 1937 ఆగష్టు 31 తేది మాత్రమే పైకొనబడును.

* * *

ఇండియాచట్టాన్ని రద్దుపరచవలెనని అసెంబ్లీ సభవారు కోరుచున్నారను విషయాన్ని గవర్నరు ఇండియా గవర్నమెంటుకును, బ్రిటిషు గవర్నమెంటుకును తెలుపవలెననియు, ప్రజాప్రతినిధి సంఘమును భారతీయులు కోరుచున్నారనియు ప్రధానమంత్రి ఒక తీర్మానమును అసెంబ్లీలో ప్రతిపాదించెదరట.

* * *

జిల్లాబోర్డులు, మునిసిపాలిటీలయందు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నికలందు రహస్యముగ ఓటు చేయుటకు యేర్పాటులు చేయుటకు ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

ఇప్పటి ఎన్నికల ఓటరుల జాబితాలకు బదులు మదరాసు అసెంబ్లీ ఎన్నికల ఓటరుల జాబితా ప్రకారము మునిసిపాలిటీలు జిల్లాబోర్డుల ఎన్నికలు జరుపబడును. అసెంబ్లీ ఓటింగు అర్హతప్రకారము హక్కు కలిగియుండియు, ఇంకను హక్కుపొందనివారు తమ పేర్లను చేర్చుమని అక్టోబరు 19 వ తేదిలోగా అర్జీలు పెట్టుకొనవలసియుండును. ఇపుడుండే ఓటర్ల జాబితాలయందు అనేక అక్రమాలు జరిగియున్నందున యిటుల చేసిరని తెలియుచున్నది. ఈ మార్పువలన 100 కి 25 వంతులు ఓటర్లు అధికమయ్యెదరు. కుక్కలు, పశువులు లైసెన్సుగల వారందరున్ను యికముందు ఓటరులుగా నుండజాలరు. అక్షరజ్ఞానము కలవారందరు ఓటరులుగ నుండగలరు. కనుక ఎన్నికలు జనవరివరకును వాయిదా పడునని తెలియుచున్నది.

* * *

బడ్జెటు సెషన్ అయినతరు[illegible] స్థానికసంస్థలయందు మార్పులు గావించు విషయ మాలోచింపబడును. విభజింపబడిన జిల్లాబోర్డులను మరల ఏకముచేయు ప్రశ్న అప్పుడు ఆలోచింపబడును.

* * *

భూములను యిచ్చువిషయములో దరఖాస్తుమీద యివ్వవలెనా లేక వేలము వేయవలెనా యను ప్రశ్న ఆలోచించుచున్నారు. ఈవిషయమును గురించి నిర్ణీత వుత్తర్వులు గావించబడువరకును భూములను యిచ్చుట ఆపివేయవలెనని వుత్తర్వులు చేయబడెను.

* * *

బీహారు

అసెంబ్లీ సమావేశము జరుగుటకు ఒక గంట ముందుగా వివిధ ప్రాంతములనుండి వచ్చిన రైతులచే అసెంబ్లీభవనము క్రిక్కిరిసి పోయెను. భవనము వారి గీతములతోను, చప్పట్లతోను మారుమ్రోగుచుండెను. నాయకులు వారిని సమాధానపరచి బయటకు వెళ్లునటుల చేసిరి. రైతుల హక్కులు, కోరికలు బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారికి తెలుపబడెను. ఫైజపూరు తీర్మానముచే మంత్రివర్గము అవలంబించుననియు, రైతుల కష్టనిష్ఠురములు తొలగించుటకు కృషిసల్పునని రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు అభయహస్త మొసంగిరి.

జమీందారీ విధానము రద్దుచేయవలెననియు, భూమిశిస్తు తగ్గించవలెననియు, ఋణవిమోచనకు తోడ్పడుట మున్నగు వసతులు కోరుచు రైతులు తమ విన్నపమును ప్రధానమంత్రికి అందజేసిరి. రైతుల కష్టాలు తొలగించుటయే తమ విధ్యుక్త ధర్మమని ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపినమీదట రైతులందరు వారివారి వూళ్లకు వెడలిపోయిరి.

బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టబడెను. వినోదములపైనను, నాన్ జుడిషియల్ స్టాంపులమీదను, పన్ను విధించవలెననిరి. వ్యవసాయ ఆదాయముపై పన్ను విధించినచో రు 40 లక్షలు రాబడి వచ్చుననిరి. బడ్జెటులో 3 లక్షలు మిగులు చూపబడెను.

* * *

బొంబాయి

పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులుగాను, ప్రభుత్వ కళాశాలలో కొంచెపుసేవమాత్రమే ప్రొఫెసర్లుగాను, ప్రభుత్వ రైల్వేలలో ఉద్యోగులుగాను వున్నవారు శాసనసభ్యులుగా ఉండకూడదను ఆటంకమును తొలగించుటకు తెచ్చినచట్టము ఆమోదించబడెను.

* * *

సాగుచేయబడనున్న భూములన్నియు సహకార పద్ధతులమీద సాగుచేయించుటకు ఆలోచింప బడుచున్నది.

* * *

పాలన పటుత్వముగ, నిర్మలముగ వుండుటకు అవసర వుత్తర్వులు అధికారులకు గావించబడెను. ప్రజలతోడ్పాటు పొందాలని హెచ్చరించబడిరి.

* * *

మధ్యరాష్ట్రాలు.

జిల్లాబోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు మున్నగు స్థానిక సంస్థల ఓటర్ల జాబితాలు మరల తయారుచేయుటవలన ఎన్నికలు నిలిపివేయబడెను.

* * *

గాంధి మహాత్ముడు, అయిదవజార్జి సార్వభౌముని చూచుట మొదలగు కొన్ని ఫిలుములు, మరికొన్ని ఫిలిములపై నిషేధము తొలగింపబడెను.

* * *

సంయుక్తరాష్ట్రం

100 కి 3 వడ్డీంగల కోటి ఋణముతోసహా హైడ్రో ఎలెక్ట్రిక్ విధానమును, గొట్టపు బావులు నిర్మించుట, రోడ్ల అభివృద్ధి ఈఋణ[illegible] కొంత వ్యయపరుపబడును.

తొర్రిగెడ్డ ముంపు విచారణసంఘం.

తూర్పు గోదావరిజిల్లా రైతుసంఘముచే నియమింపబడ్డ తొర్రిగెడ్డ ముంపుగ్రామములు కాలినడకను (సుమారు 66 మైళ్లు) 4 దినములలో తిరిగి విచారణసల్పి రాజమండ్రి చేరిరి. మిర్తిపాడు, రఘుదేవపురం, రాజులపాలెంలో రాత్రివేళ రైతుసభలు జరిపిరి. అందు కొరపాటి పట్టాభిరామయ్యగారు తొర్రిగెడ్డయొక్క పురాతన చరిత్ర, ప్రస్తుతం రైతులకర్తవ్యం గావించియు శాసనసభలలో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారు ప్రవేశపెట్టబోవు చట్టములను గురించియు ఉపన్యసించిరి. పెన్మెత్స సూర్యనారాయణగారు కాంగ్రెసుకు రైతుసంఘములకు గల సంబంధము ప్రత్యేకవర్గ సంఘములుండుటచే స్వాతంత్ర్య పోరాటమునకు ఎటుల బలముచేకూరునో తెలిపిరి. తొర్రిగెడ్డను గురించి, రైతుల యిబ్బందులను గురించి యీ తాలూకాలో యింత ఆందోళన జరుగుచున్నప్పటికి నియోజకవర్గమునకు సంబంధించిన శాసనసభ్యులు ఎంతమాత్రము శ్రద్ధతీసుకొనక పోవుట చాల విచారకరము. కాంగ్రెసు పేరట నిలువబడిన సభ్యులు యిట్లు ప్రజలకష్టములను అవసరాలను తెలిసికొని వాటిని సాధించుటకొరకు పాటుపడనిచో కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు చాల బలహీనముగావున యికముందైనను తమకర్తవ్యమును గుర్తించి పనిచేయవలెననిరి. చింతం సత్యనారాయణదాసుగారు ఉపన్యసించుచు కష్టజీవులలో వర్గచైతన్యము కలిగిననాడే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం బడసి దేశం అభివృద్ధిచెందుననియు, అందులకై ఎల్లెడ వర్గసంఘములు స్థాపించుకొనవలెననియు, సెప్టెంబరు 1 వ తేదీని రైతుదినోత్సవము జరుపవలెననియు, నవంబరు మొదటివారంలో రైతురక్షణయాత్రలు జరుపవలెననియు తెలిపిరి. మోటూరి పరంధామయ్యగారు రైతుసంఘాల అవశ్యకతనుగూర్చియు, లంచగొండితనమునుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి.

ముంపువలన నష్టం పొందు గ్రామములు తొర్రేడు, ఉండేశ్వరపురం, బుచ్చెంపేట మిర్తిపాడు, బొబ్బిలంక, జాల్కిపూడి, కాటవరం, మునికూడలి, రాజంపేట, వెదుళ్లపల్లి, ముగ్గళ్ల, యినగంటివారిపేట, రఘుదేవపురం, రాపాక, సీతానగరం, చినకొండేపూడి, పెదకొండేపూడి, రాజులపాలెం, సింగవరం, వంగలపూడి, నాగంపల్లి, చింపురుపల్లి, నల్లగొండ, బాపనపాలెం, కూనవరంకోటి, మునగాల, కాపవరం, బూరుగుపూడి, గుమ్ములూరు.

ముంపు వల్ల నష్టం పొందుభూమి సుమారు 30860 ఎకరాలు.

వేములవాడ ఆదర్శ గ్రంథాలయం.

వేములవాడలో పై పేరున గత 16 తేదిన ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించబడినది. కీ|| శే|| శ్రీ శివరామప్రసాద గ్రంథాలయం (సిరిసిల్ల)కి శాఖగా చేర్చుటకున్నూ, గ్రంథాలయాలకు ఎక్కువ గ్రాంటు నివ్వవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నూ తీర్మానాల గావించిరి.

—రంగారావు.

అభినందనము

గౌ|| గోపాలురెడ్డిగారికి.

యర్రంరెడ్డి కోదండరామిరెడ్డి

సీ|| బాల్యమునను వైరి వన దవానలమైన
జాతీయ మధువాన జాలినావు
విజ్ఞాన వైదుష్య విశ్వభారతి సుధా
సాగరోర్మిల లీల మూగినావు
లవణసత్యాగ్రహ బవరంపు రాయిడి
బుటభేదితపు పైడి బోలినావు
మండలాంతిక శత్రు మత్తేభ మస్తక
మౌక్తికంబుల దేశమాతృ పాద

గీ|| నలినయుగముల నర్చింప గలిగినావు
చట్టనిర్మాణసభ బ్రశస్తమ్ము గనిన
స్థానములయందు నొక్కటి దాల్చుటయది
త్యాగధన జీవితంబున దనరుసీమ॥

గీ|| హితము బోధించుమయగారు హెచ్చరించె
కార్యభారంబు విస్మృతికారిగాత
దైన్యజన చాతకాంబుద ధారవగుము
ప్రేమమైవార గోపాలరెడ్డివర్య.

రాజమండ్రి తాలూకా రైతు మహాసభ

ఈనెల 7 తేది శ్రీయుత తెన్నేటి సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతను తాలూకా రైతు మహాసభ జరిగెను. ప్రారంభోపన్యాసకులు మేడికొండ బలరామయ్యగారు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు నీరుకొండ వెంకటరత్నంగారు.

శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణగారు, మారిన సుబ్బారావుగారు, చలసాని వాసుదేవరావుగారు, కొరపాటి పట్టాభిరామయ్యగార్లు రైతుఉద్యమమును గురించి తొర్రిగెడ్డ ప్రాజక్టు గురించియు రైతు కనీసపుకోర్కెల గురించిన్నీ రైతుఉద్యమమునకు కాంగ్రెసుకు గల సంబంధము గురించియు ఉపన్యసించిరి. సభకు సుమారు 3 వేలమంది తాలూకాలోని వివిధప్రాంతముల నుండి రైతులు విచ్చేసిరి.

తాలూకారైతు కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనబడెను.

తీర్మానము.

(1) లంచగొండితనము నిర్మూలించాలని (2) పంటల శిలువాళ్లు తగ్గాలని (3) మురుగుకాల్వలు ప్రతిగ్రామానికి త్రవ్వాలని (4) ఏజన్సీ ప్రాంతాన్ని రాష్ట్రీయ సివిల్ పరిపాలనక్రిందికి మార్చాలని (4) గ్రామాదులలోని చెరువులు, పుంతలు పోరంబోకులు, చెరువులలోని చేపలు, పొందుదొడ్లు, గ్రామకంఠములు పంచాయితీబోర్డుల స్వాధీనము చేయాలని (5) గోకవరం ప్రాంత మేఘాద్రియను బురదకాలువ గురించి వెంటనే అధికారులు చర్య తీసుకొనవలెనని (6) రైతుల తమహక్కులకొరకు పోరాడు జమీన్‌రైతు, వాహిని పత్రికలను విరివిగ చందాదారులుగ చేరాలనియు మరికొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

డి. హనుమంతరావు,
తాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శి.

రైతు దండు

50 దినములలో
646 మైళ్లు కాలినడక సంచారము.
బస్సుపై 111 మైళ్లు,
210 గ్రామాల సభలు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా సంచారము.

భీమవరం తాలూకా పర్యటనము.

తే 16 ది నర్సాపురం తాలూకా సంచారము పూర్తిగావించి, వుదయం 6 గంటలకు బయలుదేరి పెన్నాడ, గొరగనమూడి, విస్సాకోడేరు గ్రామాలమీదుగ భీమవరం భోజనంకు వచ్చిరి. దళముతోపాటు ఆచార్య రంగా, భారతీదేవి గారు కాలినడకతో పయనముచేసిరి. పై గ్రామాలలో బహిరంగసభలలో ఉపన్యసించిరి. గ్రామస్థులు యెదురొచ్చి మేళతాళములతో స్వాగతమిచ్చిరి. సభలో కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయమూర్తి, ఆచార్య రంగా, భారతీదేవిగారులు రైతు సమస్యలను గురించి, వారి కష్టాలనుగూర్చి మాట్లాడిరి.

భీమవరంలో భోజనానంతరం భీమవరం తాలూకా రైతుమహాసభ శ్రీమతి భారతీదేవి గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. అచ్చటి రైతులు తమ కష్టములను తెలియజేయు అర్జీనొకదానిని రైతుదళమువారి కొసంగిరి. పైసాపండుకు ధనము వసూలుచేయబడెను.

భీమవరంనుండి సాయంకాలము 3 గంటలకు బస్సులో బయలుదేరి కోలమూరు వెళ్లిరి. కోలమూరు రైతులు మేళములతో యెదుర్కొని ఆహ్వానమిచ్చిరి.

భీమవరం తాలూకాలో 20 మైళ్లు మాత్రమే ప్రచారముచేసిరి. కాని ప్రజలు అమితోత్సాహములతో తండోపతండలు బహిరంగసభలకు విచ్చేసిరి. పైసా పండును సంతోషముతోయిచ్చుచున్నారు. భీమవరం డెల్టా గ్రామాదులు అచ్చట ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్థుల లంచగొండితనాన్ని గురించి అప్పులభాధను గురించి చెప్పిరి. ముఖ్యంగా డి. పి. డబ్లువారిచే ప్రవేశపెట్టబడుచున్న రిహోల్డింగు స్కీమును తొలగించవలసినదిగా నా దానివలన కల్గుచున్న యిబ్బందులను తెల్పిరి.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా

తే 19 ది రాత్రి గణపవరంలో బహిరంగసభ జరిగెను.

ఉదయాన అర్ధవరం చేరిరి. అచ్చట జరిగిన సభకు 400 మంది వచ్చిరి. అచ్చటనుండి పిప్పర 12 గంటలకు చేరిరి. అచ్చటనుండి పూడి పురుషోత్తమశర్మగారి అధ్యక్షతన తాలూకా రైతుమహాసభ జరిగినది. అనేకముఖ్యమైన తీర్మానాలు చేసిరి. తాత్కాలిక తాలూకా రైతుసంఘం ఏర్పరచిరి. అచ్చటనుండి ముదునూరుపాడు చేరుసరికి ప్రజలందరును యెదురొచ్చి తీసుకవెళ్లిరి. తరువాత పెంటపాడు చేరుసరికి 1500 మంది సభకు హాజరైయుండిరి. అచ్చటనుండి తాడేపల్లిగూడెంకు రాత్రి 9 గంటలకు చేరిరి. అచ్చట పంచాయతీబోర్డువారు యాత్రవారికి స్వాగతమిచ్చిరి.

అచ్చటనుండి 18 తేదీ ఉదయం వాదంపూడి వెళ్లిరి. అచ్చట సభజరిగెను. అక్కడ భోజనంచేసి మధ్యాహ్నం 12 ది. బయలుదేరి వుంగుటూరు నారాయణపురం, చేబ్రోలులో బ్రహ్మాండమైన సభలుజరిపి ఆరాత్రికే కేశవరంచేరిరి. అన్నిచోట్ల పైసాపండు ప్రోగుచేయుచున్నారు. ప్రతిసభలోను అట్లూరు అప్పారావుగారు, సి. హెచ్. సత్యనారాయణగారలు రైతుభజనావళి పాటలు పాడుచున్నారు. రైతుల యిబ్బందుల తెలియజేస్తూ ప్రతిచోట స్వాగతపత్రాలు యిచ్చుచుండిరి.

చింతలపూడి తాలూకా

21 తేది ఉదయం పోతునూరు నుండి బయలుదేరి కొవ్వలి, దెందులూరు మీదుగ ఏలూరునచ్చు బస్సులో 3 గంటలకు చింతలపూడివెళ్లిరి. గ్రామస్థులు స్వాగతమిచ్చిరి. తాలూకా సభ జరిగినది. ప్రగడవరం సాయంత్రం 5 గంటలకు చేరిరి. మరుసటి ఉదయం 5-30 గంటలకుబయలుదేరి ధర్మాజీగూడెం వెళ్లిరి. అచ్చటనుండి 8 గంటలకు బయలుదేరి ఏలూరు తాలూకాలో ప్రవేశించిరి.

—స్వ. విలేఖరి.

పిఠాపురం కబుర్లు.

మొన్నటి అసెంబ్లీ ఎలక్షనులో తిరుమలరావు గారికి వ్యతిరేకంగా, ఎస్టేటువారు గారపాటివారి తరఫున కాన్వాసు చేస్తూంటే ఒక దొరగారు "ఇంత స్వరిమెంగళ్ళు లెక్కచేసి వుంటారా? మహారాజావారే స్వంత ఎస్టేటులో స్వంతం కోసం ఓట్లుకులక్తే దిక్కు లేకుండా పోయినప్పుడు ముఖ్యమైంగం ఎరగనివారి కెవ్వరకో మూడు జిల్లాలకు సంబంధించిన ఎలక్షనులో ఓట్లివ్వండి అని సిఫార్సుచేస్తే కించిత్ అయినా విలువవుంచి ఓటర్లు వింటారా?" అని ఒక దొరగారితో అంటే, మాస్తావు కాదూ! నా తడాకా అని అన్నారట. మాసేము కాదూ! ఏమైందంటారు?

* * *

చగువురాని ఓటర్లు రంగుపెట్టెలు లేనికోజుల్లో యెదురుగావుండే ఎస్టేటు ఆఫీసర్లను చూచి వ్యతిరేకంగా చెప్పడానికి జంకేవాళ్లు. తిరుమలరావు గారి ఎలక్షనులో సీతారామ నా గుమ్మంలోకూర్చుని గారపాటివారు, గారపాటివారని అరచి పాఠంచెప్పినా తిరుమలరావుగారికే ఓట్లు యిచ్చేవారట.

* * *

మహారాజావారి ఎన్నికలలో ఆదిఆంధ్రులు కొందరు వ్యతిరేకంగా పనిచేసేరని వదంతిని ఆధారముచేసుకొని వారిబాలికలకు, బాలురకు ఏలాటి సౌకర్యం చేయవద్దనిన్నీ, తమ హైస్కూలులో చేరినయెడల పూర్తిగా జీతం వసూలుచేయమని ఆర్డరు పుట్టుకుందని అంటున్నారు.

* * *

కొత్తపల్లి ఫిర్కాకు జిల్లాబోర్డుకు యెన్నికోబడ్డ రాజాగారి బావమరిది దామెర సీతారామస్వామిగారు ఆ ఫిర్కాకు కావలసిన రోడ్లనుగాని నూతులనుగాని, చెర్వులనుగాని, ఆసుపత్రినిగాని ఏపని సాగించుటకు ఒక్కకానీ అయినా శాంక్షను చేయించే తీర్మానమే తీసుకరాలేదుగనుక మా ఫిర్కాలో వారిస్థానే యింకొకరిని ఎన్నుకుంటాముగనుక దయతో తమరు రిజైనుచేయండి అని విన్నవించుకోవడానికి ఫిర్కా ప్రముఖులంతా 30-8-37 తేదీన రాయభారం జరుపుతారట.

* * *

పిఠాపురం పట్టణంలో ¼ భాగంలో పెట్టబోయే నీటిగొట్టాలఖర్చుకై అధికపు అదనపుపన్ను పట్టణానికంతా వేస్తూ ఆ వాటర్ వర్క్సుకు మహారాజావారిపేరు పెడతారని వదంతి. ప్రజల ధనముతో నిర్మించే వాటర్ వర్క్సులకుమహారాజావారిపేరు పెట్టడమేమి సబబు?

—లోకసంచారి.

వెంకటగిరి అరవమాలలకు సాయముచేయుడు.

—ం0ం—

అనేక పురుషాంతరములనుండి వున్న జీవనాధారము ఎస్టేటు తొలగించెను.

కమతం షణ్ముఖం యం. యల్. ఏ. గారి విజ్ఞప్తి.

వెంకటగిరిలో హరిజనులు సుమారు 500 కుటుంబాలవారున్నారు. వెంకటగిరి ఎస్టేటువారి మూలపురుషుడగు చెవిరెడ్డి కాలమునందు మాలలకు మూలపురుషుడగు యాచడు అనువాడు భైరవమూర్తి ఆజ్ఞానొప్పున ఎస్టేటువారికి ధనమును గడించుటకై తన ప్రాణమును బలిగ నర్పించియుండెను. బలికి ముందు యాచడు కోరిన వరము నొప్పున నేటికిని ఎస్టేటువారింట వివాహము జరుగునప్పుడు మొదట మాలలలో ఒకనికి వివాహమొనర్చి వారి తలంబ్రాలబియ్యమును తీసికొని పిమ్మట వారు వివాహము చేసికొనుచున్నారు. ఇట్టి మాలలలో సుమారు 300 కుటుంబములవారు సుమారు 29 పురుషాంతరములనుండి ఎస్టేటువారి యొద్ద గుఱ్ఱపునౌకర్లు, ఏనుగనౌకర్లు, వాటికి మేత దెచ్చు నౌకర్లుగ పనిచేయుచున్నారు. వీరికిచ్చు జీతములు వీరి కనిష్ఠజీవితములకును చాలవు. అందుచేత యీజీతములతోపాటు వెంకటగిరికి సమీపమునందు అరణ్యములందు ఎండిపోయిన కట్టెలు దెచ్చి అమ్ముకొని జీవించుచుండిరి. గతించిన ఎస్టేటుపాలకులెవరును ఈవిషయమై అడ్డుపెట్టినవారులేరు. సుమారు ఒకసంవత్సరమునుండి ఎస్టేటువారు కట్టెలమండిపెట్టి అమ్మించుచు వీరి వృత్తిని నిర్మూలించుటయేకాక వారిపై ఇంజక్షన్ ఆర్డరునుకూడ ఇప్పించినారు. ప్రస్తుతము ఏదేవో కొన్నిస్టేటుమెంట్లను వ్రాయించి వాటిలో చేవ్రాళ్ళు నిశానీలు చేయుమని నిర్బంధించుచు అట్లుచేయనివారిని 40 మందిని నౌకర్లనుండి నిలిపివేసియున్నారు. సమీపములోనుండు పల్లెటూళ్లలో పచ్చిగడ్డి ఎండుగడ్డి తెచ్చుకొని అమ్ముకొని జీవించుటకు పోవునప్పుడు ఆయాగ్రామములలో వీరిని రైతులవలన ఆటంకపరచునట్లు చేయుచున్నారు మాటిమాటికి కల్పితములగు క్రిమినల్ కేసులనుబెట్టి కారాగారములకు పంపుచున్నారు. ఈవిధముగ ఎస్టేటువారు వీరివృత్తిని నిర్మూలించుటయేగాక చలపాదితనముతో వారిపలుకుబడినంతయు ఉపయోగించి అనేక కష్టనష్టముల పాల్జేయుచున్నారు. ఉభయులమధ్య సివిల్ కేసులు జరుగుచున్నవి. అభిమానులగు న్యాయవాదులు కొందఱు ఉచితముగ మాలలపక్షమున వ్యవహారమును నడిపించుచున్నారు. కేసులు తీర్మానమగు వఱకు సదరు 800 కుటుంబములు అన్నవస్త్రములకు అల్లాడవలసియున్నది. కావున దీనజనాభిమానులగు శ్రీయులు యథావిధిని వారికి ద్రవ్యరూపముగను- ధాన్యరూపముగను, ఇంకను వారి జీవితమునకు అవసరమగు వస్తురూపముగను సహాయముచేయవలయునని వేడుచున్నాను. ఉదారులగు దాతలు వారివారిసహాయమును ఈక్రిందివారికి పంపప్రార్థన. (1) అరవ పెంచలయ్య, కపాడిపాలెం నెల్లూరు. (2) అరవ పెదపకన్నయ్య ఎరుకపాలెం- వెంకటగిరిటౌన్-

గవర్నరు జీతము తగ్గించుకోవలెను.

రైతుకష్టములను గమనించి తమ జీతములో 40% తగ్గించుకొని గవర్నరు ఐ.సి.యస్. ఉద్యోగులకు మార్గదర్శకుడుగా ఉండవలెనని కోరుచు వత్యరాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘమునకు చెందిన కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

అసలు నెం 180 ఆ. 1936.

రాజా పామునంటి పార్థసారధి నాయనింగారు వగైరా వాద్లు.

and

శ్రీకంఠి రామకృష్ణయ్య వగైరా ప్రతివాద్లు.

యీ నెంబరులో 19 వ ప్రతివాది అయిన ముత్తరాజు సుబ్బరావుగారికి 4 లేక 5 పర్యాయములు కోర్టుద్వారా నోటీసులు పోయినను జారీకాలేదు. హాజరుకాలేదు. తిరిగి 31-8-1937 దికి వాయిదా వేసియున్నారు. కాబట్టి సదరు రోజు వుదయం 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరయి మీ ఆక్షేపణ తెల్పుకోవలస్నది.

టి. వి. శివరామయ్య,
వాదులప్లీడరు.

రత్న పురుష లేహ్యం.

ఏ కారణవల్ల వచ్చినా - యింతకాలమునుంచి ఉన్నదైనను - ఏమందువల్ల తగ్గనిదైనను - శుక్ల నష్టమును మాలేహ్యంవల్ల తగ్గి బలముచేసినదని అనేకులవల్ల యోగ్యతా పత్రములుపొంది ఉన్నాను. వెలకొజులమందు పోస్టుసహా రు 2-8-0 లు.

వసంత కుసుమాకరం.

మూత్రవ్యాధులు - కుసుమవ్యాధులు మేహములు, తగ్గించు రాజౌషధము తులం రు 16 లు.

శ్రీపట్టాభిరామవైద్యశాల.
రాయవరము,
తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

"తెలుగులా" బుక్కులు.

ఎస్టేటులాండు ఆక్టు (యినాములఆక్టు) రూలు, పిటిషనులు, కాలము, తెలుగు షెడ్యూల్లు చేర్చి-	1-4-0
ఋణపరిష్కార చట్టము కొత్తఆక్టు	0-5-0
మోటారుబండ్ల చట్టము	0-6-0
గ్రామకోర్టుల చట్టము 1937 వరకు సవరణలు సివిల్ క్రిమినల్ చేర్చి-	0-8-0
రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టు	0-12-0
హిందూలా సారాంశము-	0-8-0
ఆస్తిట్రాన్సుఫర్ చట్టము-	0-8-0
ఫ్యాక్టరీ ఆక్టు	1-0-0
సివిల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు (1937 సం॥ సవరణ కేసులతో 600 లు-	8-8-0

తెలుగులా రిపోర్టులు ప్రతినెల 1,15, తేదులయందు బుక్కులుగా వెలువడును. అన్నిహైకోర్టులు క్రిమినల్సులు తీర్పులు, క్రొత్తఆక్టులు జి. ఓ. లు ప్రకటించబడుచుండును.

సంవత్సరచందా 8-0-0

మేనేజరు,
తెలుగులా జర్నలు ఆఫీసు, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు ఆఫీసులో

దొరకు పుస్తకాలు

శ్రీ అరవిందజీవితము-	వెల రు	1—0—0
శ్రీ అరవిందదర్శనము-	,,	1—0—0
నెహ్రూ ఆత్మకథ-	,,	3—0—0

శ్రీ అరవింద జీవితము, దర్శనముమాత్రం మా ఏజెంట్లకు తెలిపినవారిద్వారా సప్లయి చేయబడును.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీపై సెర్చిలైటు.

కల్తీవ్యాపారం

ఆహారపదార్థాల కల్తీచట్టం 1929 వ సాలు జనవరి 1వ తేదీన అమలుపెట్టబడినా కల్తీవ్యాపారం యిప్పటికిగూడా తగ్గలేదు. అంతకుపూర్వం బాహాటంగా జరుగుతున్న కల్తీవ్యాపారం నేడు రహస్యంగా జరుగుచున్నది. గతసంవత్సరంలో శానిటరీయిన్స్పెక్టర్లు 96 సాంపిల్సును మద్రాసు నకు కల్తీవున్నదా లేదా అని పరీక్షించడానికి పంపించారు. వీటిలో నేతిసాంపిల్సు 42, నువ్వులనూనె 88, పాలు 10, వేరుశెనగనూనె 10, కొబ్బెరనూనె 1. ఈ 96 కేసులలో 18 వాటిలో మాత్రమే కల్తీయున్నదని మిగత 78 కేసులలో కల్తీలేదని పరీక్షలో తేలిందట. అంటే టౌనులో కల్తీవ్యాపారం 16 పాళ్ళలో 13 పాళ్లు నిర్మూలమై ఇంక 3 పాళ్లు మాత్రమే వుందని అర్థం. ఈవిధంగా మునిసిపాలిటీవారు 1936-37 సంవత్సరానికి ప్రకటించిన అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టులో ప్రకటించుకొని టౌనులో కల్తీవ్యాపారం చాలామటుకు తగ్గిందని తృప్తిపడినట్లు కానీ దీని యథార్థం అదికాదు. నేటికిని టౌనులో కల్తీలేని నేయి దొరకుటేదుర్లభము. ఇతరవస్తువులు కూడాను అంతే. తీరాయపాడి పాట్లాలు వీసె 1కి అసలుకిరాయ పీసె క్రయంకన్నా తక్కువగా యిస్తున్నారంటే కల్తీవున్నదా లేదా? 96 కేసులలో 18 వాటిలో కల్తీ ఎందుకులేదంటే సాంపిల్సుతీసి పంపడంలో కుంభకోణం జరిగివుంటుందంటే సత్యదూరంకానేరదు. అధికారులు అధికారివైనా యీవిషయంలో ఏమిచేయలేకున్నారు. అసలు కవున్సిలర్లకే శానిటరి యిన్స్పెక్టర్లంటే వాడలుగా వుండేటప్పుడు యికన కల్తీచట్టము కఠినంగా అమలు జరుగడం కూడా వుంటుందా? హెల్తుఆఫీసరుకేమో శానిటరి యిన్స్పెక్టర్లమీద అధికారం లేకపోయె, పైపెచ్చువారికి మద్దత్తుగా వుండే కవున్సిలర్లు లేకపోలేదు.

ఇందుకు ఒక నిదర్శనం చెప్తాను. నేను ఒక కవున్సిలరుతో ఏదుర్యా మవీధి శానిటరి ఇన్స్పెక్టరు వార్డులో కనుపడదే, ముఖ్య విషయాల్లో కూడా సరిగ్గా పనిచేయడంలేదే, ఆయన విషయం గురించి రిపోర్టుచేసి, కవున్సిలులో ప్రశ్నలు వేయరాదా అని అడిగాను. ఆ కవున్సిలరు యేమి జవాబు జప్పాడంటే శానిటరి ఇన్స్పెక్టరు తన వార్డులోని ఒక అంగట్లో కల్తీపరీక్షకు పంపడానికి నేతి సాంపిలు తీసుకొన్నాడని, ఆ అంగడి తను తనతో వచ్చి మొరపెట్టుకోగా ఓటుకోసరం శానిటరి యిన్స్పెక్టరుకు సిఫార్సుచేసి తప్పించాల్సి వచ్చిందని, యీ పరిస్థితుల్లో శానిటరి ఇన్స్పెక్టరును గురించి పెదవి మెదల్పలేని మెుఖమాటంలో చిక్కుకున్నాడని, చేతులు వెలికల వేశాడు. ఈ విధంగా ప్రత్యక్షంగా కవున్సిలర్లు ఓట్లకోసరం, స్వార్థం కోసరం చండాలాన్నంతా చూస్తూ వూరుకొంటుంటే ఇకన కల్తీవ్యాపారం నిర్భయంగా జరగడానికి అడ్డం కూడా వుంటుందా?

ఇకమీదట శానిటరి యిన్స్పెక్టర్లను, సాంపిల్సుతీసి పంపనీయక, హెల్తు ఆఫీసరుగారు తాను చూపించిన అంగళ్లలో శాంపిల్సును పంపునటుల చేయవలెను.

*   *   *

కొళాయిలు

వాటర్‌వర్క్సు దగ్గరనుండి వచ్చే మెయిన్ లైను చాలదని కొత్త యక్స్టెన్షన్సుకు కొళాయిలు విస్తరింపరాదు. కానీ 20 ఏండ్లనుండి నీటి వర్షాలేని కష్టాలంబిస్తున్నారు. కొత్త వీధుల్లోకు కొళాయి యివ్వాలంటే ప్రత్యేకమైనకొత్త పెద్ద వాటర్‌వర్క్సు దగ్గరనుండి వేయాలట. దానికి ప్రత్యేకపతి కావాలట. కాని యింతవరకును నేతోళ్ళను గాని దీనివిషయమై శ్రద్ధవహించలేదని చెప్పాము. ప్రత్యేకపతి కావాలంటే పొందుటకు అప్పుతీసుకోవచ్చు. ఖర్చీయుక్తే అసలుకే మోసం వస్తుందేమోనని యిందువెళ్ళెలో దాచిపెట్టుకొనుండే యీకాలోకంల్లో ఖర్చీకుదర్తి అప్పుపుట్టక పోదు. కాబట్టి వెంటనే యీ విషయంగురించి క్రొత్త యక్స్టెన్షన్సులోవుండే ప్రముఖులతో సంప్రతింపులు చేస్తూను, కమీషనరుగారలు జరిపి త్వరలో నీటివసతి కలుగజేయుట అత్యవసరం, చేస్తూను, కమీషనరుగారలు శ్రద్ధవహించకపోయినా ఆ కేటు పేరున్నపాన్ను పనులుచేసి, అందరికి చేసి, కల్తీదీనివిరిగింపుట ఆవశ్యకము.

ఇప్పుడుండే మెయిన్‌లైను 35 వేల జనాభాకు సరిపోతుందని మునిసిపాలిటీవారి ప్రకటన. కాని ఈ మెయినులైను క్రిందకూడా విశేషంగా జనాభా పెరిగిపోయున్నది. కండ్లుమూసుకొని పంపులవంతలు క్రొత్త కొళాయిలను కాంక్షను చేస్తున్నారు. గత 1936-37 ఒక్క సంవత్సరంలోనే 80 క్రొత్త కొళాయిలు పెట్టబడ్డాయి. ఈ సంవత్సరంలో యిప్పటికే చాలా కొత్తకొళాయిలకు వుత్తర్వులు యిచ్చారట. ఇందువల్ల యేమయిందంటే మెయిన్‌లో ప్రెషరు తగ్గిపోయింది. కొన్ని కొళాయిలలో సరిగ్గా నీళ్లురావడంలేదనే గోల బయలుదేరింది. ఇంక ఒక సంవత్సరంలోనే అత్యధిక కొళాయిలవల్ల టౌనంతా నీరు సరిగ్గా రాకదంలేదనే గగ్గోలు పుట్టగలదు.

కాబట్టి ప్రాణులో ఈగగ్గోలు పుట్టకుండా చేయుట మున్సిపాలిటీవారి విధ్యుక్తధర్మం. మునిసిపాలిటీకి ఇంజనీయరొకరున్నారు. ఆయన ఈ విషయంలో మెుఖమాటాలకు లోనుగాక అవసర సలహాలు ఇచ్చుట అత్యవసరం. క్రొత్త కొళాయీలు యికమీదట యిచ్చుట వెంటనే ఆపి వాటర్‌వర్క్సునుండి మరొక లైనును వెంటనే తీసుకొనిరావడానికి ప్రయత్నించుట అవసరం.

ఎక్స్టెన్షన్సులో పరి కొళాయిలకు అసలు మెయిన్ చాలదన్నప్పుడు యితరప్రదేశాల్లో మాత్రం వందలుకొందలు కొత్తకొళాయిలకు ఎటుల మెయిన్ సప్లయిచేయగలదో తెలియుట లేదు. ఇటుల చేయుట చాల అక్రమం కూడాను.

మునిసిపాలిటీ అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టులో యక్స్టెన్షన్సు జరిగి యిన్ని సంవత్సరాలైందని వాటిలో ఇంక జనాభావుందనీ, ఆప్రదేశాలకు కొళాయిలులేవని, ఆవిషయమై యేమి ఆలోచించుచున్నది ఒక్కముక్కకూడా లేదు. ప్రజలకు ప్రభుత్వంవారికి యీ విషయంగురించి తెలియకూడదనియా వీరి వుద్దేశము?

—సంజయుడు.

పీరనకల్లు మంచినీళ్లబావి దుస్థితి.

పీరనకల్లువాగుకు తూర్పుగా అనుకొని చాలా కాలంనుండి ఒక మంచినీటిబావి వున్నది. ఆ గ్రామములకున్ను, బాటసారులకున్ను ఆనీరుతప్ప వేరొకచెక్కడా మంచినీరు దొరకదు. వర్షాకాలములో చుట్టుప్రక్కల జలకుంతులు ప్రక్కనున్న శ్మశానములోని మురికితోకూడచేరి వచ్చి యీ బావిలో పడుచున్నది. గనుక వెంటనే ఈ ముఖ్యమగు విషయమును జిల్లాబోర్డు సభ్యులు గమనించి చర్యకుదెచ్చి, సదరు బావిని త్వరలో బాగుజేయించుదురని కోరుచున్నాను.

—చిమట సుబ్రహ్మణ్యం.

మద్రాసు ప్రభుత్వ రవిన్యూశాఖామాత్యులు

గౌ॥ ప్రకాశంపంతులుగారు

రాలకవి
మహాకాళి బలరామయ్యగారు

[శ్రీ రవిన్యూ శాఖామాత్యులు, గౌరవనీయులు శ్రీయుత టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు సూళ్లూరుపేట కరుదెంచిన సమయమున వారి మూర్తిని చూచినప్పుడు కలిగిన యావేశంలో స్ఫురించిన భావాలు ఈగీతమునకు యాధారము.]

భారతావని దాస్యంబు బాపనెంచి
స్వార్థము త్యజించి యుప్పుసత్యములబొంది
నట్టి శ్రీ టంగుటూరు వంశాబ్ధిచంద్ర
"యాంధ్రకేసరి" బిరుదాంక యాంధ్రరత్న!
వందనంబులు గొనుమిదె భవ్యచరిత!
ధన్యవాదంబులివె మీకు ధర్మహృదయ!

*

నీదుసేవలబు దలపవు నెపుడు భారతాంబ పదపద్మసేవయే తారకంబు
యట్టి స్వాతంత్ర్య సమరంబునందు, బంధుమిత్రపుత్రకళత్రాదులవీడి, కృష్ణ
జన్మసౌధంబునకు సంతసమున నేగితౌ! నీ జన్మభూమికై వీరవర్య!

*

చెన్నపురపు నొక వన వీథియందు
నొక్కతరి మీరు భక్తితో నొర్పుతోడ
దేశభక్తిని ప్రజలకు దెల్పుచుండ
క్రోధులై రాష్ట్రపాలక దీనజనుల
కాల్పమని సుత్తరంబివ్వ కాలయముల
కరణి పోలీసువారప్డు కాల్పుచుండ
"దీనులను కాల్పబోకుడీ ధీరులారా!
నేను కారణమగుగాదె నిక్కముగ
నరయ నను గాల్చుడిదె— హృదయంబు—ఇదిగో"
యనుచు నిర్భీతి వచియించి యవనియందు
లేరు— యిటువంటి ధీరులు లేరు— లేరు—
యనుచు తలలూపకేనితో యార్యభూమ!

*

నాడు యిటువంటి కష్టముల్ నందు— నేడు
భారతావని యాశిస్సు భద్రమాట
మంత్రివై పాలనార్హత బడసినావు
"ధర్మమే జయము" కాదొకో నిర్మలాత్మ
యెటుల పాలింతువో నిక నిద్ధకీర్తి
నీదు ప్రజలను బుధహిత! నిరుపమాన!

విశాఖజిల్లా సివిక్‌బోర్డు.

పైబోర్డువారు 16 తేది సమావేశమై యీ క్రింది తీర్మానములు చేసిరి—

తీర్మానాలు:— విశాఖ, బొబ్బిలి జిల్లాబోర్డులకు అభ్యర్థిదరఖాస్తు సెప్టెంబరు నే 10 ది లోపల పంపరాలెనని, దరఖాస్తులో రు 20 లు రుసుము చెల్లించాలనీ, సెలెక్టుచేయబడిన అభ్యర్థి రు 50 లు చెల్లించాలనీ, దరఖాస్తురుసుము రు 20 లు వాపసు చేయబడదనీ, మరికొన్ని తీర్మానాలు గావింపబడెను—

—దేవకీ నందనరావు
సివిక్‌బోర్డు అధ్యక్షుడు.

జీరక్‌భార్

అజీర్ణం, అరుచి, వాంతులు, శూల, జ్వరం, తలతిరుగుట, నోట నీరూరుట, పైత్యవికారముల తక్షణం నిలుపును, వైద్యులచే పొగడ్తగాంచినది. రుచిగానుండును. వెల రు 0-4-0.

గ్యారంటీ   గ్యారంటీ

సంగీత పాఠకులు
డ్రామా యాక్టర్లు సేవింపదగిన

గంధర్వ కిన్నర స్వరామృతం

గానకళ వద్ధివృద్ధికి దెచ్చుటయందీ మందు అమృతతుల్యం, ఆశ్రిత కల్పతరువు. మృదుమధుర స్వరగాత్రసంధాయిని బొంగురుగొంతుక కలవారి పాలిటి కల్పనమై ఆశ్చర్యకరమగు కోకిలస్వరమును గూర్చుటయందు దీనికిదియేసాటి. వేలాది ఇదివాడిచూచి ధన్యులుగండు. గుణము లేదని ఋజువుపరచిన డబ్బు వాపసు చేయబడును. 15 దినములకు సరిపడు డబ్బా 1-కి రు 2—0—0.

(పోస్టేజి ప్రత్యేకం)
శ్రీవాణి అండ్ కో, అల్లీపురం,
వాల్టేరు ఆర్. యస్.

యోగరత్నాకరము.

(అపూర్వ వైద్యగ్రంథము)

శ్రీమాన్ ఆయుర్వేదభూషణ పండిత యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యుల గారిచే వ్రాయబడిన ఆంధ్ర తాత్పర్యవివరణ సహితము. ముద్రణము నందున్నది. త్వరలో వెలువడును.

వివరములకు
ఇండియన్ మెడికల్‌స్టోర్సు అండ్,
డిస్పెన్సరి,
నెల్లూరు

ఈశ్వర్సు రత్నపురుష లేహ్యాము.

శుక్లనష్టము, వీర్యము పలుచబడుట, నరముల బలహీనత, మలబద్ధము, స్వప్నస్ఖలనము, అతిస్థూలము, నిస్సత్తువ, తగ్గించి దేహమునకు బలము, కండపుష్టి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి, నరములకు బలము, ఆరోగ్యము వృద్ధిబొందించును.

20 రోజులకు సరిపడు 20 రు లు ముల డబ్బా రు 1—0—0. కేట్లాగు ఉచితము.

ఈశ్వర ఫార్మసీ,
పాలకొల్లు.

మహాత్మాగాంధిగారి ఉపదేశం.

శాసనసభలలో పనిచేసి నేను ప్రతిష్టంభనల కల్పించుటకొరకు. అదియే నన్ను కోరికొని వచ్చి నచో నేను కొనసాగిన సంతోషముతో చేయు

చుంటిని.— శాసనసభలలో ప్రవేశించిన తర్వాత శాసనములు గానుక ప్రజలకు ఎన్నియో ముఖ్యమైన లెంతలో గొప్ప ఉపకారము లను సౌకర్యములను కలుగజేయుట సాధ్యమో అన్నియును కలుగజేయుటకు శక్తివంచన లేక ప్రయత్నముచేయుదును. వరముగా తోవ వాని తేనుకే ప్రత్యేకమయినట్టు అవకాశములు లేమంటటానే మనచేతికి వచ్చినపుడు వాని సహాయముతో మన పరిస్థితులను బలపరచుకొన కుండుట బుద్ధిహీనతే.—

*

మంత్రులు నిరాడంబరముగాను కష్టపడిపని చేయువారుగాను ఉండుటమాత్రము చాలదు. వారిక్రిందనున్న డిపార్టుమెంట్లుకూడ నట్టిదిగా నుండునట్లు వారుచూడవలెను. ప్రజలకు న్యాయము శీఘ్రముగాను, ఎక్కువ ఖర్చులేకుండను లభింప వలెను ప్రస్తుత సమయమున అది సంపన్నులకు భోగవస్తువుగాను, బీదవారలకు సంతోషకారి గాను ఉన్నది. పోలీసులు ప్రజలకు భయభీతుల కలిగించక వారి మిత్రులుగా నుండవలెను. విద్య సామాజ్యతత్వ బోధకులకు స్వార్థపరాయణుల లాభమునకుగాక అతి బీదగ్రామస్తుల అవసరము లకు తగినట్లు సంపూర్ణముగా మార్చబడవలెను.

*

కాంగ్రెసువారు దౌర్జన్య రాహిత్యమునకు కట్టుబడి యున్నారుగాన దౌర్జన్య నేరములను విడు దలచేయుట దౌర్జన్యము ననుమతించుట యెంత మాత్రమును కాజాలదు ఏ ప్రభుత్వస్థానే ప్రస్తుత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ మేర్పడుచున్నదో ఆ ప్రభు త్వమువారు వ్యక్తి దౌర్జన్యమును గర్హించినదాని కంటే, ప్రస్తుత ప్రభుత్వంవారు వ్యక్తిదౌర్జన్యమును యెక్కువగ గర్హించుచున్నారు వ్యక్తుల దౌర్జ న్యమును సాముదాయక దౌర్జన్యముచే ప్రతిఘ టించుట కాంగ్రెసువారి ఉద్దేశ్యము కాదు. తప్పు చేసినవారికి మిత్రభావమున నచ్చచెప్పుట మూల కముగాను, ఏ రూపముననైనను దౌర్జన్యముచేయుట అనర్హమని ప్రజలకు అభిప్రాయము కలిగించుటవల నను, కాంగ్రెసువారు దౌర్జన్యమును ప్రతిఘటింతురు నేరములు జరిగినతరువాత శిక్షలువిధించుపద్ధతి గాక అసలు నేరములే జరుగకుండ చేయుపద్ధతిని కాంగ్రెసువారవలంబింతురు. అనగా కాంగ్రెసువారు సైనికుల ఆశ్రయముగల పోలీసుల ద్వారాగాక ప్రజల మంచితనముపై నాధారపడి పరిపాలన జరు పుదురు. ఆంగ్లేయముయొక్క ప్రచండ ఆయుధ బలమువలన కలిగిన అధికారమువలనగాక ప్రతి పని యందును ప్రజాసేవకే పరిణామముగా నెంచుట వలనకలిగిన నైతికాధికారమువలన కాంగ్రెసువారు దేశమును పరిపాలింతురు.

*

పోలీసులను సైనికులను పనిలేనివారినిగా చేయుటయందు కాంగ్రెసుపొందు జయముపై కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారి జయ మాధారపడి యుండును. పోలీసులయొక్కయు, సైనికులయొ క్కయు ఉపయోగము తప్పనట్లు పరిపాలనము సాగించినచో కాంగ్రెసువారు అహింసను గాంచి నటులగును. పోలీసులయొక్క సహాయము లేకుండ తాము పరిపాలింపగలరని నిస్సందేహ ముగా కాంగ్రెసువారు బుజువుచేయుట ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానమును భగ్నముచేయుటకు ఉత్త మపద్ధతి. పోలీసు లనుపేరు తీసివేసి మిత్రులు, మిత్రసైన్యముచే మును నగు సరొకపేరు రక్షక భటవర్గమునకిచ్చుట బాగుండును.

లంచాలు తీసుకొనే అధికార్లకు.

ఒక సబ్ రిజస్ట్రారుగారికి—
మెట్టతాలూకా.

ఆర్యా!

తాము సైతన్యశీలురు, దయార్ద్రహృద యులు, మంచిమాట, మంచిపలుకు, భజన, భక్తి అన్నీ ఉత్తమమార్గాలే.

కాని లంచాలు మెరకడం అనే దుర్వృత్తిమా త్రం పట్టుపడింది. అయితే యితరులమాదిరి కతి నంగా గాకుండా జలగమాదిరి మెత్తగా లాగడం చేస్తున్నారు. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు ఎంతో అంత మొత్తం యిచ్చితీరాలట తమకు. మీకిచ్చేదిగాక గుమాస్తాలకటూ వేరే సమర్పించితీరాలెగదా! అసలే పూటకిలేక తమకుటుంబాలనే యీడ్చలేక ఏడ్చే మెట్టతాలూకా రైతులు హెచ్చుటితాలు పుచ్చుకొనే తమబోటి ఉద్యోగుల కుటుంబా లనుకూడా యీడ్చాలంటే సాధ్యమా? న్యాయ మా? సైతన్యగురుపాదులు యీబుద్ధి మీకు ఉపదే శించారా? వెంటనే యీ దుర్మార్గాన్ని మానక పోతే శ్రీహరిజాయుడుగారి దగ్గరదాక పోయే దే యీవ్యవహారం. లేదా కాంగ్రెసుమంత్రులవద్ద పెడతాం. ఇంకాకూడా మీయాటలు సాగని స్తామనుకోకండి. ఇది గ్యాస్ అనుకోకండి. నేను మీ గుట్టు సట్టు తెలిసినవాణ్ణే ననుకోండి.

ఏంచేస్తారు? మార్చుకొంటారా లేదా?

—ఒక రైతు.

నెల్లూరులో కంట్రాక్టుదారుల అక్రమము.

నెల్లూరు స్టోర్‌హౌస్‌పేట, నవాబుపేట బండ్లదొడ్డి కంట్రాక్టుదారులు, వారిమనుష్యులు, దొడ్డియందు బండినిలుపక పోయినప్పటికిన్ని రస్తా మీద బండిపోయినప్పటికిన్ని, అక్రమముగా బం డ్లవారిని దబాయించి, మామూళ్ళు యివ్వవలసి నదని బలాత్కారముచేయుచున్నారు. అట్లు యియ్యకున్న అక్రమముగా పోలీసువారికి తప్పు చెప్పి కేసులు పెట్టించుచున్నారనియు, వ్యాపా రస్తులకు కంట్రాక్టుదారుల యీ అక్రమములవలన కలుగునష్టమును తగురీతి విచారణజరిపి న్యాయము కలుగచేయవలసినదనియు మునిసిపల్ కమీషనరు గారికి అర్జీ పంపుకొనిరి. యీఅర్జీయందు అక్కడి వ్యాపారస్థులు, 82 మంది చేవ్రాలుచేసి పంపు కొనిరి.

ఈ విషయమునుగూర్చి చాలాకాలమునుంచి మున్సిపాల్టీవారికి తెలుపుకొనిరనియు, యింతవ రకు యేలాటి చర్యగైకొనలేదనియు తెలియు చున్నది.

ముత్తరాజు గోపాలరావు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము బొధానివారణిని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, బొట్ల పోగొట్టును, తేలుపుల ఛేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

చేతిపనులవర్తక రహస్యబోధిని

50 రూపాయలనుండి 500 రూపాయలవరకు
నెలకు సంపాదింపవచ్చును.

కూలివాడు

ఈ పుస్తకములో అనేక విధములైన సబ్బు దినుసులు, సెంట్లు, అత్తరు, తెంట్రుకలు పెరగడమునకు తైలములు, హేరాయిలులు, పిప్పర్‌మెంటు, వార్నిస్, వర్ణములు, లక్కతోపులు పన్నీరు, షర్బత్తు, ఎరేటెడ్ వాటర్సు, మైనపువత్తులు, కర్పూ రం, అద్దము, మంచుగడ్డ సిరా దినుసులు గిల్టు యిచ్చేవిధము, చాయ చేయు విధము, రంగులు వేస్‌లయిన్, కస్తూరి, భాణసంచా, రొట్టి, బిస్కెట్లు కేకు, ఐస్‌క్రీము, బలపం, బూట్ పాలిష్ ఉడుక్కలాం, ఓడంవాటర్ అగ్గిపుల్లలు, కాగితము, పెన్సిలు, పల్లుపొడి, లేహ్యము, తైలము, మాత్రలు పో టోపట్టుట, లైను తెంకుబ్లాకులుచేయుట మొదలగు అనేకచేతిపనులు యంత్ర సంబంధము నిర్భలకింపక సాధార ణముగ సులభముగ అందు ముఖ్యముగ లాభదాయప్రదముగ తయారుచేయ ఎలుపడగల పరిశ్రమలు, 400 ల 200 పేజీలు పెద్ద పుస్త కము. వెల రు 1. పోస్టుఖర్చులు అ. 5. మహారాజ పుస్తకశాల 12, అరుణాచల మొదలివీధి, 18 జి. టి. మదరాసు.

చేతిపనులు నేర్చుకొన్న స్వార్జితుడే

ధనికుడయ్యెను

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధ ముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడు. విలువగల కమలములో నగలు తయారుచేసియివ్వబడును.

కొత్తనీరు - పాతనీరు

కొత్తనీరువచ్చి పాతనీరును కొట్టివేస్తుంది. ప్రతియేటా వరదల కాలములో యిది జరుగుతూవుంటుంది.

... విధంగా ... క్రొత్త నెత్తురును అంత యెక్కువ నీయగలది అమృత. అమృత సేవిస్తే మీకు క్రొత్త నెత్తురు పుడుతుంది. దానితో క్రొత్తజీవనము కూడ లభ్యమౌతుంది.—

క్రొత్త రక్తానికి
. అమృత .
కేసరికుటీరం — ఎగ్మూరు — మద్రాసు.

కావలితాలూకా ప్రచారం

వి. శంకరయ్య.

నేను, గుంటూరుజిల్లా కాం. సో. పార్టీ కార్యదర్శి ఎ. కృష్ణమూర్తియు, కోవూరు తాలూకా కాంగ్రెసుకార్యదర్శి రంగయ్య కలిసి కావలితాలూకాలో ప్రచారంచేస్తూ రైతుసంఘ సభ్యులను, కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులను చేర్పిస్తున్నాము.

కావలితాలూకా ఉత్సాహం.

కోవూరు తాలూకాకంటే కావలితాలూకాలో సభలన్నా, ఉపన్యాసాలన్నా ఎక్కువమంది సమావేశమౌతున్నారు. భక్తిశ్రద్ధల్తో వింటున్నారు. రైతుపార్టీ ఎడల, రైతుసంఘం యెడల విశేషోత్సాహం చూపుతున్నారు.

చామదల ఘోరం.

బోగోల్లు ఫిర్కాలోని చామదలగ్రామం చూచాం. 8 సంవత్సరాలక్రిందట పేరేళ్ళవాగుకు ఆనకట్టకట్టి క్రొత్తరేట్లు అములులోకి తెచ్చారు. అంతకుముందున్న రేట్లమీద యకరం 1 కి రు 3-8-0 రు 3-13-0 లు హెచ్చించారు. ఈడేల్టాకు ముందుగా నీళ్లురావు. వెనుకచిక్కు వానలు హెచ్చుగాకురిసిన మాత్రమే నీళ్లురాగలవు. వెనుకచిక్కు పైర్లువేసిన యకరం 1 కి 10 తూములకంటే జాస్తి పండవు. ఒక్కొక్క సంవత్సరం అదిగూడా లేదు. పండినదంతా శిస్తుకే చాలడంలేదు. ఇక వ్యవసాయఖర్చులు, కుటుంబాలు ఎట్లాఎల్లీదాలో దేవుడికే ఎరుక. ఈఘోరంచూచిన మాగుండెలు అవిసిపోతున్నవి. ఈలాంటివారికి రక్షణ అవసరం. తగిన ఆందోళన జరిపితేగాని వీరిగోడు వెలుపలి ప్రపంచానికి తెలియదు. నాయకులు యీలాంటి గ్రామాలు దర్శించాలె. ఈగ్రామస్థులు తమగుల్లో బాధపడ్డ లాభంలేదు. సభలు చెయ్యాలె, ప్రతికల్లో గగ్గోలుపెట్టాలె. రైతుసంఘంలో, కాంగ్రెసు సంఘాల్లో రొదపెట్టాలె. బాగుపడడానికి యింతకంటే ఉత్తమమార్గం గోచరించదు.

కోవూరుతాలూకా.

కోవూరుతాలూకాలో అల్లూరు, పూటుకూరు వావిళ్ల, ముదివర్తి, అలగానిపాడు మొదలైన గ్రామాలు తిరిగి 14 తేదికి కావలితాలూకా ప్రవేశించాము.

ఈతాలూకాలో బోగోల్లు, కండ్రిగ, చామదల, తాళ్లూరు, గ్రామాలు మాత్రం చూచాం. ఇంకా వారంరోజులు యీప్రాంతం సంచరిస్తాం.

కొత్తపట్నంలో దెబ్బలుతిన్న రామనాథంగారి అస్వస్థత.

వెంకటగిరివాస్తవ్యులు వీరం రామనాథంగారు కొత్తపట్నంలో అరెస్టుకాబడి శిక్ష, జుల్మానా విధించబడి కాంగ్రెసుమంత్రుల పాలనలో విముక్తికాబడి వెంకటగిరివచ్చినాడు. విడుదలయినప్పటినుండి అస్వస్థులుగానున్నారు. టవున్ కాంగ్రెసు కమిటీవారిచే ఆసుపత్రిలో చేర్చబడి చికిత్సపొందుచున్నాడు. కొత్తపట్నపు లాటీచార్జీ ఫలితమే యీ అనారోగ్యం. త్వరలో భగవంతుడు ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించుగాక.

—వెంకటగిరి పౌరుడు.

నాయుడుపేటకు

గా॥ గోపాలురెడ్డి గారి రాక.

13 తేదీన స్థానికశాఖామంత్రియగు గా॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు, శాసనసభ్యులు వి. వి. నారాయణరెడ్డి, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారలతో నాయుడుపేటకు విచ్చేసినపుడు బజారు వీధిఅంతయు మామిడాకు తోరణములతోను, జాతీయ పతాకములతోను శోభాయమానముగ చేయబడెను. గ్రామచావిడీకడ్డ జరిగిన బహిరంగసభకు అధ్యక్షతవహించిన వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు మాట్లాడుచు గత అసెంబ్లీఎన్నికలలో నాయుడుపేటలో కాంగ్రెసు వాలంటీరు గిండి సుబ్బయ్య జాతీయగీతములతో మద్రాసుప్రభుత్వము మాది అని భజనచేసినందుకు గ్రామంలోని ధనికవర్గంవారు అవిధంగా చెప్పకూడదని బెదరించవలసినదిగా కోరినందున పోలీసువారు అవాలంటీరును పిలిపించి రేపత్రికలో యిటుల వ్రాసియున్నదిఅని రుజువుచేయమని కోరి, ఆతనిని పోలీసుస్టేషనులో 2 గంటలు వుంచుకొని, సబ్ యిన్స్పెక్టరువారు దుర్భాషలాడి, యికమీదట కాంగ్రెసు విషయంలో ప్రవేశించకూడదని చెప్పి వదలివేసెననియు, ఆనాడు అతను చెప్పినదే తాను చెప్పుచున్నాననియు ప్రజలు ప్రభుత్వం తమదని గుర్తించవలెననియు చెప్పిరి. అందరును 0-4-0 కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరవలెననియు, ఖద్దరు మకట్టవలెననిరి. గోపాలురెడ్డిగారు గంభీరోపన్యాసమిచ్చిరి. —స్వకీయ విలేఖరి.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ మహాసభ.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సామాన్యసభ 7-8-37 తేది సమావేశములో నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయమహాసభ నెల్లూరులో సెప్టంబరు మూడవ వారములో జరుపవలసినట్లు తీర్మానించి యిందు నిమిత్తము అవసర ఏర్పాట్లు చేయుట కొక యుపసంఘమును ఏర్పరచిరి. ఈ సంఘము వారు 21—8—37 తేది సమావేశమై యీ దిగువ తీర్మానములు గావించిరి.

(1) ఆహ్వానసంఘము రుసుము రు 1 మొదలు రు 5/- లు.

(2) ప్రతినిధి రుసుము రు 0-8-0 ప్రేక్షకులు విజిటర్లు రు 0-4-0 మొదలు రు 10/- వరకు యుండవలెను.

(3) రాజకీయ మహాసభకు యీ క్రిందివారు కార్యదర్శులు (1) మన్నేపల్లి హనుమంతరావు, (2) బొమ్మా శేషురెడ్డి, (3) గండవరపు హనుమారెడ్డి, (4) ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు, జిల్లా కాంగ్రెసు సామాన్యసభ వారిచే నిర్ణయింపబడెదరు.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి,
జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి.

కాళహస్తి బస్సుస్టాండు.

కాళహస్తిలో బస్సుస్టాండు కూరగాయల మార్కెటునకు సమీపమున వున్నది. ఉదయమున మార్కెటుకు వచ్చుజనసమ్మర్దమునకు యీ బస్సుల రాపిడి యిబ్బందికరముగనున్నది. అపాయములు కలుగుటకు ఎక్కువ అవకాశమున్నది. కావున జనసమ్మర్దము లేని ప్రదేశమునకు బస్సుస్టాండును మార్చుట అవసరము. ఈవిషయమై అధికారులు శ్రద్ధవహించ గోరుచున్నాను.

—పౌరుడు.

ఆంధ్ర రైతుసంఘపు కనీస కోర్కెలు.

(8 వ పేజీ తరువాయి.)

యందు, రయితులకు రక్షణకల్గించుటకై, ముందుగా, జమీందారీ అడవులను, అటవీ శాసనం పునః సంస్కరణ పొందినతరువాత, ఆ శాసనం ప్రకారం నడుపుట అత్యవసరం. (7) అన్నివిధాలైన రైతాంగపు అడవులను అలక్ష్యమేమాత్రం లేకుండా అటవీ పంచాయతీల పెత్తనంక్రింద పెట్టితీరాలి. గ్రామపంచాయతీ లిదివరకే వున్న యెడల వాటినిర్వహణక్రిందనే యీఅడవులనుంచాలను. ఆపంచాయతీ పరిపాలన, పార్టీల దుర్మార్గంకలన, యేపక్షపు రయితులు, కూలీలకైనా బాధకలిగించు చుండుచో, ఆబాధల తొలగించుటకైతగిన బందోబస్తీ చేయించాల. పంచాయతీలు యిప్పటివలె ప్రభుత్వానికి మక్తా చెల్లించాలసిన అవసరం వుండరాదు. పంచాయతీలద్వారా మిగుల్చబడిన సొమ్మును వివిధజిల్లాలలోని అడవులను, వాటిపైఆధారపడు రైతాంగము, పశువులరక్షించుటకై ఉపయోగించాలను.

అటవీ పంచాయతీల ఉద్యమాన్ని నడపిన పెద్దల సంస్మరించుట మన ధర్మం. రాష్ట్రీయ అ॥ పం॥ సంఘము 1928 లో స్థాపించబడింది. స్వర్గీయ మునిస్వామినాయుడుదానికి అధ్యక్షులు. నేను, ఆర్కాటు స్వామినాథఅయ్యరు కార్యదర్శులు. 1930 సరికి, అటవీ పంచాయతీలకు ప్రభుత్వంతో గల సంబంధం తమ కార్యాల నిర్వహించుటకువలయు నియమాల నూచించుటకై బోర్డుస్టాండింగు ఆర్డరులు తయారగునట్లు, ఆ సంఘం కృషిచేసింది. ఈనాడు అటవీ పంచాయతీలు మన రాష్ట్రంలో అధిక సాఫల్య బాధ్యతలపొంది, రైతులకు రక్షణ కొంచెం హెచ్చుగ కల్గించగల్గు చున్నవంటే, ఆ సంఘ వ్యవహారమే. గాక, తెలుగు, అరవం, యింగ్లీషులందు పది సంవత్సరాల పర్యంతం "రూరలు యిండియా" లేక "గ్రామోద్ధరణ" అను మాసపత్రికను నడపిన, రిటైర్డు డిప్యూటీకలెక్టరు శ్రీ ఆర్కాటు స్వామినాథఅయ్యరు చిరస్మరణీయులు. (8) రిజర్వు అడవులు యెచ్చట స్థాపనపబడినను, ఆయా ప్రదేశాలలోగల గ్రామాలను చుట్టూ రెండుమైళ్లదూరంలో యుండరాదు. ఆయాగ్రామాల రయితాంగపు పశుగణమునకు వలయు జలాశయాలు కలిగి ఆ రిజర్వు అడవులలోనే వుండుచో, వాటినుండి రాకపోకలకు తగిన వాస్కలను రైతులకే వుంచవలెను. (9) అటవీ వివాదాలతీర్పుకై నియమింపబడు వుద్యోగులు అటవీ డిపార్టుమెంటుకు చెందినవుండరాదు. డిప్యూటీకలెక్టరు, అంతకు మించిన వుద్యోగులకే నియమింపబడేదగుదురు. ఏ వివాద పరిష్కారమునకైనను, ఆవుద్యోగునితోకూడిన "లాండుకోర్టు" లేక "అటవీ కోర్టు" అవసరం. దానిలో రైతుసంఘాల ప్రతినిధులుండాలను, ఆకోర్టులముందు రైతులతరపున సమిష్టి బాధ్యతకల్గి, వాదించుటకు, వ్యవహరించుటకు రైతుసంఘాలకు అధికారము వుండవలెను. (10) రైతులకు వివిధ వ్యవహారములు యివ్వవలసిన నోటీసు యిప్పటికంటె రెట్టింపు కాలవ్యవధితో యిచ్చి, వేయదగు శిక్షలను సగానికితగ్గించి కైలుననుపంపుట అసలే రద్దుచేయబడవలెను.

(సశేషము.)

డాంగ్రేగారి
బాలామృతము సేవించిన బిడ్డలు
యిటుల ఆరోగ్యవంతుల గుదురు

డాంగ్రేగారి బాలామృతము
ఏమి చేయును?

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
(1) బిడ్డలకు మంచి ఆరోగ్యం, పుష్టి కలిగించడంలో దీనికి మించినది లేదు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
(2) బిడ్డల బలహీనతను పోగొట్టును.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.
(3) బిడ్డల పండ్లను శుభ్రముగనుంచును.

ప్రొప్రయిటర్లు:
కె. టి. డాంగర్ అండ్ కంపెని,
బొంబాయి 4.

జమీన్ రైతు

బస్సు ప్రమాదము.

(6 వ పేజీ తరువాయి.)

వెంకటగిరికి సాయంత్రం 8 గం॥ మోటారులో మని షిని పంపాను. మరునాడు ఉదయం బస్సులోవచ్చి మూడుగంటలనుండి బిడ్డను 11 గంటలకుచూచి ఏడ్చు కొంది.

27 తేది వుదయం 4 గంటలకు బిడ్డ ఆసుప త్రిలోనే మంచంమీద ప్రాణం విడిచింది. ఈ వార్తవిన్నవారి హృదయాలే దహించుకోని పోతుంటే ఇక ఆతల్లిదండ్రుల గర్భశోకం చెప్ప తరమా! చనిపోయిన బిడ్డను ఆసుపత్రిలో వుండ నియ్యలేదు. పోలీసువారు వచ్చిందాకా తీసుకో పోరాదని బయట పెట్టుకొన్నారు. పోలీసు వారు వుదయంవచ్చి 12½ గంటలకు పోస్టుమార్టం అవసరంలేదని బిడ్డను తీసుకపోనిచ్చారు.

దెబ్బలుతగిలిన కొందరు ప్రయాణీకులను విచా రించగా బస్సు ఒకవేగంగా పోతూవుండేదని, బండ్లుగాని మరేవిగాని ఎదురురాలేదనీ, చెట్టుగనక లేకుంటే చాలా ప్రమాదం జరిగివుండునని చెప్పారు.

మోపాడు ప్రాజెక్టు

రెవిన్యూ మంత్రిగారి రాక.

పై ప్రాజెక్టుక్రింద ఉండే రైతుల యిబ్బంది లను విచారించి తగుసహాయమునుగూర్చి యోచిం చుటకు జిల్లాకాంగ్రెసువారికి పై గౌరవనీయులగు రెవిన్యూ మంత్రియగు శ్రీ టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు సెప్టెంబరు ఆఖరులోగాని అక్టోబరు ఆరంభంలోగాని కనిగిరికి ఆ తాలూకాయందు మోపాడు చెరువుకు, మార్గమధ్యమున మరికొన్ని ప్రదేశములకు వచ్చుటకు సమ్మతించినారు. కాబట్టి రైతులు తమకష్టములను తెలుపు ప్రణాళి కను సిద్ధపరచి సభలను యేర్పాటుచేసి ప్రోగ్రా మును జిల్లాకాంగ్రెసుకు తెలుపగోరడమైనది.

దువ్వూరు బలరామిరెడ్డి,

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి.

నెల్లూరుజిల్లాలో

కామ్రేడ్, బాట్లీవాలాగారి సంచార

కార్యక్రమము.

2—9—37

కావలిలో వంగోలునుండి వచ్చు ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో దిగుదురు.

,,	సా॥ గం॥ 4	బహిరంగసభ.
బిట్రగుంట	,, గం॥ 6-30	బహిరంగసభ.
	3—9—37	
కోవూరు	ఉ॥ గం॥ 7-30	బహిరంగసభ.
నెల్లూరు మధ్యా॥	గం॥ 2-5	వరకు ప్రచారకులతో మాట్లాడుట
,,	సా॥ గం॥ 5	విద్యార్థులసభ.
,,	సా॥ గం॥ 6-30	బహిరంగసభ.
	4—9—37	
వెంకటగిరి	ఉ॥ గం॥ 8-30	బహిరంగసభ.
గూడూరు	సా॥ గం॥ 4-30	విద్యార్థులసభ
,,	సా॥ గం॥ 6-30	బహిరంగసభ.

పెండ్లి కట్నాలు.

విడవలూరు పెండ్లికట్నము రు. 10

విడవలూరులో శ్రీయుత నాశలపాటి రామ రెడ్డిగారి పుత్రిక చి॥ సౌ॥ వెంకటసుబ్బమ్మను శ్రీయుత పొన్నలూరు రమణారెడ్డిగారి కుమారుడు రామచంద్రారెడ్డిగారికిచ్చి 22-8-37 తేదిన విడవ లూరులో కన్యాదాత గృహమున జరిగిన వివాహ సందర్భంలో దుహితపతులవారు జమీన్ రైతు పత్రికకు సమర్పించిన రు 10 లు వందనములతో నందుకొంటిమి.

ముదివర్తి వివాహకట్నం రు 25

ముదివర్తి వాస్తవ్యులు శ్రీయుత దేవిరెడ్డి సుబ్బా రెడ్డిగారికి మోపూరు వాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు రేబాల హరిశ్చంద్రారెడ్డిగారి తనయ చి॥ సౌ॥ సులక్షణమ్మగారినిచ్చి 25 తేది రాత్రి వరుని గృహ మున ముదివర్తిలో పాణిగ్రహణమహోత్సవము జరిపిరి. ఏతత్సందర్భమున వరుడు శ్రీ సుబ్బా రెడ్డిగారు రు 25 లు జమీన్ రైతుపత్రికకు కట్న మొసగి సాయపడిరి.

కోవూరుతాలూకారైతు కుటుంబవివాహాల్లో గూడా మాపత్రికాపోషణకు ఉపకరించు వివాహకట్నాలపద్ధతిని ప్రోత్సహించిన పై యిరు కుటుంబాలకును మాకృతజ్ఞతాపూర్వక వందనాలు

జ. రై. పత్రికాధికారి.

యుద్ధ జ్వాలలు.

1-వ పేజీ తరువాయి.

హాంగేకు దక్షిణమున 1000 మైళ్ళ దూరము వరకు సముద్రమున ప్రయాణము చేయుచున్న చైనా నావలన్నియు జపానువారిచే ముట్టడి చేయ బడినట్లు జపానువారు ప్రకటిస్తున్నారు.

పీపింగునగరమందలి జపానురాయబారి కార్యా లయమును యుద్ధము జరుపుటకు కేంద్రముగ నుప యోగించుట అక్రమమని ఆక్షేపించుచు బ్రిటను అమెరికా రాయబారులు జపానురాయబారికి సందేశమంపిరి.

యీ యుద్ధవిషయమున అమెరికా ఫ్రాన్సు ప్రభుత్వములతోకలసి పనిచేయుట ఉచితమని బ్రిటిషు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

భారతీయపటాలములు కొన్ని యీయుద్ధము నకు పంపబడినవి. ఈవిషయమున ప్రభుత్వచర్యను ఖండించుచు జవహర్‌లాల్ ప్రకటన గావించెను.

శ్రీ రామయోగిగారి జన్మదినోత్సవము

శ్రీ రమణమహర్షి గారి శిష్యులును 12 సం॥ల నుండి మౌనముద్రవహించిన శ్రీరామయోగిగారి 42 వ జన్మదినోత్సవము అతివైభవంగా యీనెల తే 14 ది అన్నారెడ్డిపాలెములో నెల్లూరికి 15 మైళ్ళలో జరిగెను. చుట్టుగ్రామములనుండి విశేషముగ భక్తులువచ్చిరి.

వేకువ ప్రార్థనజరిగినది. ఉదయం మహర్షి రామయోగిగార్ల పటములతో భక్తులందరు నగర సంకీర్తనముచేసిరి. తర్వాత 7 ఘం॥ల నుండి 11 ఘంటలవరకు దేవతారాధన, లక్ష పూజ జరిగినది.

యోగిగారు కార్యక్రమము లన్నింటికియందును పాల్గొనుచు తన మౌనముద్రచే భక్తుల ఆశీర్వా దములు ప్రసాదించుచుండిరి.

12 ఘం॥ల నుండి 2 ఘం॥ల లోగా 2 వేల బీదలకు అన్నదానము చేయబడెను.

3 ఘం॥ల నుండి అచ్చటచేరిన రెండువేలమంది జనమునకు శ్రీ చిన్నకోట వెంకటరత్నం, రామ కృష్ణ మఠమునుండి విచ్చేసిన లక్ష్మీనారాయణ గారలచే భక్త్యోపన్యాసములు జరిగెను.

4 గంటలకు శ్రీరామయోగిగారున్నూ, బెజ వాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారున్నూ ఇరువురుకలసి గ్రంథాలయ స్థాపనోత్సవము జరిపిరి.

సభలో శ్రీరామయోగిగారిని ప్రశంసించుచు పద్యములు చదువబడెను.

శ్రీ రామయోగిగారి జీవిత గ్రంథము లు షుమారు వెయ్యికాపీలు పంచిపెట్టబడెను. యోగిగారితోకలిసి గ్రూప్‌ఫోటో తీయబడెను.

సా 6 ఘం॥లకు భక్తులందరు యోగిగారిచ్చిన ప్రసాదమును స్వీకరించిరి.

భోజనానంతరం శ్రీమతి ఎర్రంరెడ్డి చెంచు కృష్ణమ్మగారు రుక్మిణీకళ్యాణము హరికథచెప్పిరి.

రాత్రి 2 ఘంటలకు కార్యక్రమము పూర్తియ య్యెను. శ్రీరమణమహర్షి వలెనే శ్రీరామయోగి గారుకూడ ఆశ్రమమునకువచ్చిన భక్తులకు భోజన వసతులు సౌకర్యములందు శ్రద్ధతీసుకొనిరి.

ఒక విలేఖరి.

నెల్లూరు కాంగ్రెసుసభ్యుడు కురుగంటి రాఘవ రెడ్డిగారు 885 మంది కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చిరి

* * *

నెల్లూరుజిల్లా రైతుసంఘంవారు 4-9-37 తేది సా॥ ల గంటలకు నెల్లూరులో జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యాలయమున సమావేశమయ్యెదరు.

* * *

ఉద్యోగులు తమంతట తాం [illegible] జీతములను తగ్గించుకొని ఆదర్శప్రాయులు కావలెనని వ[illegible]దాసు ప్రధానామాత్యుడు ప్రకటించెను.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

అధికార్లకు సిఫార్సుచేస్తానని హిందూదేశంలో ఒక నౌకరుగల్లకరణం రు 500 లు అడ్వాన్సుతీసు కొన్నాడని ఆకాశవాణి అంటుంది. ఇదినిజమైతే హేమాహేమీలుగూడ బోల్తాపడుతున్నారన్న మాటే!

* *

నెల్లూరు గవర్నమెంటు ట్రెయినింగుస్కూలు టీచరొకరు ఖద్దరుదుస్తులతో స్కూలుకువెళ్లితే హెడ్‌మాస్టరు బెదిరిపోయి టీచర్ను ఆక్షేపించా డని కొత్రాణివిలేఖరి అంటాడు. ఇదినిజమైతే ఈహెడ్‌మాస్టరు "భజగోవిందం" కంటే వెనక బెంచీలోకూర్చోవలసినవాడన్నమాట. ఇంత లోక పరిజ్ఞానంకూడ పూజ్యమైన ఉపాధ్యాయశ్రేష్ఠులు ఇంకా హిందూదేశంలో ఉన్నారంటే తెల్లదొరలే నవ్విపోతారేమో!

* * *

రాజకుమారా! ఇంకా యీ అధికార్లను మార్పించే వ్యామోహంనుండి బుద్ధి మరల్చలేవా! వెంకటగిరి స్కూలు ఇన్‌స్పెక్టరు రంగారెడ్డిగారిని మార్పించాలని పట్టుపట్టిఉన్నారట! రేపు రాజ గోపాలాచారిని కూడా మార్పిస్తానంటావు కా బోలు! పిచ్చిదొరా! కాలం మారిందికదయ్యా.

* * *

ట్రెయిన్డుయూనియన్ వారి "పతితపావన" నాటకంలో 'పరదేశి' పాత్ర మరచిపో మనుపురా నట్లు నటించాను కేసరి. నాటకాధికారి పాత్రలో చితిబావ. నుపయోగించకపోవడ మొక్కటే ఆ నాటిలోటు. అయితే అరిన విద్యార్థిగదా దేశీయ మెందుకంటాడా! ఆ చర్చ మరొకమాటు—శెలవిచ్చింది శెలవు—

* * *

విడవలూరు వివాహంలో ఆహారికథకు శ్రోతలంతా పరమానందభరితులైనారు. నా అభి ప్రాయమూ—

—విమర్శకుడు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

సాల్సు 1936 సం॥ నెం 1058 రు.

Between:—

టి. ఆర్. పరమశివం Receiver in O. S 44/66 on the file of the Sub Court Nellore:— } వాది.

and

1. షేక్ అబ్దుల్ బాబుమియ్యా
2. షేక్ అబ్దుల్ ఖాదర్‌సాహెబ్ } ప్రతివాదులు

ప్రతివాదులకు యిందుమూలకముగా తెలియ జేయడ మేమనగా:...

అత్తిపల్లి సుందరరామిరెడ్డిగారి పేరటికి వ్రా యించి యిచ్చియుండే ప్రామిసరినోటు తాలూకు అసలు వాయిదాలు రాబట్టుకొనుటగాను ఈదావా దాఖలుచేసి నోటీసునిమిత్తం 28-8-37 తేదికి వా యిదా వేసియున్నారు సదరు వాయిదానాడు పగలు 10 గంటలు స్వయముగాగాని లేక వకీలు ద్వారాగాని కోర్టుకుహాజరై మీయొక్క ఆక్షేప ణలను తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల మీ పరో క్షమందు విచారించినటుల తీర్మానించబడునని ఖండితముగా తెలుపడమైనది.

కె. కోదండరామయ్య "

వాది అడ్వొకేటు:—నెల్లూరు.

Printer, Publisher and Editor—N. V. Rama Naida, Zamin Ryot Press, Gandhi Chouk, Nellore.